

10 954

LIB
P. M. R.
Nr. _____

STATISTICA ELECTORALA

ALEGERILE GENERALE

PENTRU

CORPURILE LEGIUITOARE ÎN 1907 ȘI 1911

CU UN STUDIU ANALITIC

DE

L. COLESCU

DIRECTORUL STATISTICEI GENERALE DIN MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

BUCUREȘTI

STABILIMENT GRAFIC ALBERT BAER

1913.

Prețul 2 Lei

IV 454

321862

STATISTICA ELECTORALA

ALEGERILE GENERALE

PENTRU

CORPURILE LEGIUITOARE ÎN 1907 ȘI 1911

CU UN STUDIU ANALITIC

DE

L. COLESCU

DIRECTORUL STATISTICEI GENERALE DIN MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

BUCUREȘTI

STABILIMENT GRAFIC ALBERT BAER

1913.

987/990-511

3992/67

Alb

BUCURESTI
m 481 868

144/06

STATISTICA ELECTORALA

ALGERIE GENERALE

COMMISSIONE ELECTORALE IN 1971

LEZ ALGERIE

J. COLLECTIF

LEZ ALGERIE

B.C.U. Bucuresti

C20061157

INCHISA
STATISTICA ELECTORALA

INTRODUCERE

Publicând în 1905 câteva date asupra statisticii electorale, am avut intențiunea de a demonstra prin cifre modul cum populațiunea României participă la viața politică, contribuind astfel la întemeierea unei părți importante din statistica morală a țării. Am avut în vedere atunci alegerile generale pentru Corpurile legiuitoare din 1901 și 1905 și am cules din materialul ce ne-a stat la dispoziție, toate elementele trebuincioase pentru a caracteriza manifestarea alegătorilor în aceste 2 epoci. Ca să lămurim mai bine înțelesul rezultatelor obținute la aceste două alegeri, am înfățișat o serie de date retrospective, urcându-ne până la anul 1859, începutul vieții noastre parlamentare.

Tot în scopul de a ușura citirea datelor și înțelesul rezultatelor, am făcut o scurtă expunere a legislațiunei electorale, în vigoare la noi, dela 1859 până la 1905, legislațiune sub imperiul căreia s'au efectuat alegerile pentru Parlament în acest interval de timp.

Dela 1905 însă încoace, legislațiunea noastră electorală a suferit însemnate modificări, astfel că sistemul și practica alegerilor de astăzi se deosebește mult de trecut.

Este dară de trebuință să cunoaștem noua legiuire electorală, înainte de a analiza datele statisticii electorale, pe care am întocmit-o pe baza alegerilor din 1907 și 1911, efectuate sub imperiul nouilor legi.

Legea din 14 Martie 1906, modificând procedura electorală din 1903 și 1904, a avut de scop să asigure mai mult secretul votului și să reglementeze operațiunile alegerilor.

Mai importantă pentru studiul nostru este legea din 18. Februarie 1907, care a schimbat vechea lege electorală, introducând dispozițiuni noi cu privire la întocmirea listelor electorale, la revizuirea și la permanența lor.

După legea veche, întocmirea listelor electorale intră în atribuțiunile Primăriilor orașelor capitale de județ. Listele se schimbau din an în an, mai mult după interesele politice decât după nevoile reale. Legea din 1907 pune întâi principiul că listele electorale sunt permanente și că adăogirile sau ștergerile nu se pot face decât cu ocazia revizuirii anuale și cu respectarea anumitor reguli stabilite prin lege. În al doilea rând, legea nouă dă întocmirea listelor, cum și celelalte operațiuni privitoare la ele, în sarcina Președintelui Tribunalului.

Inscrierile din nou în liste nu se pot face decât prin cereri personale și separate; în aceste cereri trebuie să se arate numele, prenumele, profesiunea, domiciliul, etatea și venitul ce-l are sau darea fiscală ce o plătește, sau motivul de dispensă, care îi dă dreptul de a figura în colegiul în care cere înscrierea. Deasemenea ștergerile din liste ca și trecerile dintr'un colegiu în altul sunt supuse unor anumite formalități, care asigură listelor electorale stabilitatea și exactitatea.

Aceste dispozițiuni importante din legea dela 1907 au un deosebit interes pentru statistica electorală. Elementele pe care legea le cere la înscriere înlesnesc și completează datele statistice. În adevăr, dacă în lucrarea noastră precedentă ne-am putut ocupa de masa alegătorilor, din punctul de vedere al împărțirii lor în colegii și al participării la vot, n'am avut însă la îndemână datele care să arate, din cine sunt formate colegiile, cum se clasifică corpul electoral după profesioni, după avere, după instrucțiune. Eră o lacună în statistica electorală, provenită din cauza imperfecțiunii listelor de alegători, la întocmirea cărora nu prezidă în trecut nici o regulă, nici o măsură de uniformitate.

Listele noi, alcătuite dela 1907 încoace, ar fi trebuit să cuprindă toate elementele prevăzute de lege și în special acelea privitoare la profesiunea, censul și instrucția alegătorilor. Formularul anexat la finele legii, după care aveă să se publice listele electorale, enumeră toate aceste elemente, care interesau statistica noastră. Intemeiați pe aceste dispozițiuni, am cerut dela Tribunale toate listele oficiale de alegători și servindu-ne de rezultatele alegerilor din 1907 și 1911, am dispus clasificarea datelor în așa mod încât statistica pedeoparte să continue a arătă mersul vieții noastre parlamentare în manifestările alegătorilor, iar pe de altă parte să înfățișeze structura corpului nostru electoral.

Suntem încredințați că un asemenea studiu, întocmit pe baze serioase, fără idei preconceptuate și fără nici un substrat interesat sau sentimental, va puteă formă o contribuțiune folositoare la elucidă-

rea acelor cestiuni cari interesează de aproape viața noastră socială și întregul nostru organism politic.

Suntem însă datori să spunem că nădejdea dela care am pornit, de a avea un material absolut exact și complet, nu s'a împlinit în întregimea ei. In foarte multe județe listele ce ni s'au trimis, deși prevăzute cu certificarea Tribunalelor, au prezentat numeroase lipsuri și nepotriviri; adeseaori nici numărul alegătorilor nu erà exact; de asemenea, cenzul care constituie un element esențial pentru înscriere, nu erà arătat în liste; instrucțiunea se deduceà cu multă greutate sau de loc. Am căutat să îndreptăm aceste lacune, am făcut cercetări și la Tribunale și la Administrațiile financiare, dar nu ne-a fost cu putință să completăm toate lipsurile, din cauză că, precum ni s'a răspuns, listele actuale sunt formate în multe județe, numai cu elementele ce s'au găsit în listele cele vechi, primate dela Primării.

Din aceste împrejurări, statistica electorală conține încă multe imperfecțiuni, care nu se vor putea îndreptà decât cu timpul și numai după ce Tribunalele vor aplicà cu strictețã legea și vor luà măsuri ca întocmirea listelor să se facă în condițiunile și după formularul prescris de ea.

Cuprinsul statisticeii electorale fiind de astã datã mai dezvoltat decât în publicațiunea precedentã, am împãrțit studiul în douã capitole:

Primul capitol tratează despre alegători, căutând a desvãli și analizà structura corpului electoral, cu elementele ce ne-au stat la dispoziție.

Al doilea capitol va avea de obiect participarea alegătorilor în alegerile din 1907 și 1911, formând astfel continuarea statisticeii electorale publicatã în 1905.

CAPITOLUL I.

STATISTICA ALEGĂTORILOR.

§ 1. Raportul dintre numărul alegătorilor și cifra populațiunii.

Corpul nostru electoral este împărțit în două categorii mari: alegători pentru Camera deputaților și alegători pentru Senat. Alegătorii pentru Cameră sunt constituiți în 3 colegii, cei pentru Senat în 2 colegii. Am arătat în publicațiunea noastră precedentă, din ce anume straturi ale populațiunii se recrutează alegătorii fiecărui colegiu; vom reproduce mai jos care sunt condițiunile cerute de lege pentru înscrierea cetățenilor în fiecare din aceste grupe.

Când voim să studiem compoziția masei alegătorilor, trebuie să raportăm în prima linie numărul acestora la efectivul populațiunii de unde sunt luați. Se știe că drept de vot nu au decât cetățenii Români mai mari de 21 ani. Se impune dară să deosebim din întreaga populație a țării pe locuitorii cari îndeplinesc aceste condițiuni. Pentru a face această socoteală, ne-am servit de recensămințele populațiunii din 1899 și 1912 și pe cale deductivă am stabilit *în mod aproximativ*: 1°. câți au fost locuitorii Români mai mari de 21 ani, la epocile când s'au făcut ultimele patru alegeri; și 2°. câți dintre aceștia au fost bărbații Români mai mari de 21 ani, cari în principiu ar fi putut figura printre alegători.*)

Rezultatele acestor socoteli sunt cuprinse în tabela No. 1, din care se poate urmări variațiunea efectivului de alegători înscrși la cele 4 alegeri, precum și raportul lor la populațiunea cu drepturi politice.

Colegiile Camerei sunt relativ mai largi; ele îmbrățișează pe toți aceia, cari sub imperiul legislațiunii noastre electorale, pot participa la viața politică. Alegătorii se împart în direcți și indirecti,

*) Numărul alegătorilor pe județe și colegii, după listele electorale din 1911, este arătat în tabelele No. 3 - 7 de mai jos.

Numărul alegătorilor direcți în raport cu populațiunea.

Tabela No. 1.

ANII	CAMERA DEPUTAȚILOR Numărul alegătorilor direcți înscrși în liste			SENATUL N-rul alegătorilor înscrși în liste			POPULAȚIUNEA aproximativă		La 100 bărbați Români câți alegători sunt pentru Senat ?		
	Colec. I	Colec. II	Colec. III (direcți și delegați)	TOTAL	Colec. I	Colec. II	TOTAL	Locuitorii Români mai mari de 21 ani		Bărbați Români mai mari de 21 ani	
											La 100 bărbați Români câți alegători sunt pentru Camera ?
1901	15 951	31 874	41 376	89 201	10 427	13 205	23 632	2 623 823	1 359 141	6,5	1,7
1905	15 973	34 742	42 907	93 622	10 659	13 912	24 571	2 774 987	1 437 443	6,5	1,7
1907	15 953	34 888	49 611	100 452	11 064	14 466	25 530	2 859 769	1 481 260	6,8	1,7
1911	15 301	33 270	52 768	101 339	11 164	12 757	24 921	3 024 928	1 644 302	6,1	1,5

aceștia din urmă făcând parte numai din colegiul III. În tabloul No. 1 nu figurează decât alegătorii direcți și delegații celor indirecti; alegătorii indirecti sunt înscrși în tabela No. 2.

Colegiul I de Cameră este cel mai restrâns, fiindcă cuprinde numai pe alegătorii cari pe lângă celelalte condiții generale de capacitate electorală, au un venit funciar, rural sau urban, de cel puțin 1200 lei pe an. Nici o dispensă de cens nu este admisă. Alegătorii lui sunt reprezentați prin 75 deputați, adică 40% din numărul membrilor Camerei (183). Din cifrele cuprinse în tab. No. 1 se vede că alegătorii acestui colegiu nu ajung la 16.000, variind între maximum 15.973 la 1905 și minimum 15.301 în 1911.

Este semnificativă această descreștere a numărului alegătorilor din colegiul I de Cameră. Cu toate că bogăția țării s'a înmulțit, reprezentanții însă a păturii avute s'au împuținat. Se desinteresează oare plutocrația de viața noastră politică? sau că în urma legii din 1907, întocmirea listelor devenind mai viguroasă, nu s'au mai putut strecură în acest colegiu cei cari nu au drepturi dovedite?

Colegiul II de Cameră este mai larg; el se compune din toți cetățenii orășeni, cari plătesc către Stat o dare anuală directă de orice natură de cel puțin 20 lei. Legea prevede dispense de cens pentru profesiunile libere, ofițerii în retragere și cei cari au absolvit măcar învățământul primar. Acest colegiu alege 70 deputați, adică 38% din totalul Camerei. Mult mai numeros decât colegiul I, acest colegiu a avut tendința de a se înmulți până la 1907, când numărul alegătorilor ajunsese la 34.888; dar în 1911, în urma prefacerii listelor, pe baza noiei legi electorale, efectivul scade la 33.270, scădere ce trebuie să provină, ca și la celălalt colegiu, din cauza întocmirii mai regulate a listelor.

Colegiul III Cameră se compune, precum am mai spus, din alegătorii direcți și indirecti. În genere orice cetățean Român, care a împlinit 21 ani și plătește o dare mică către Stat, face parte din acest colegiu, dacă nu e înscris într'altul. Alegătorii direcți sunt aceia cari au un venit de 300 lei în sus și știu citi și scrie. Sunt dispensați de cens: învățătorii, preoții și cei cari plătesc o arendă anuală de cel puțin 1000 lei. Restul alegătorilor sunt indirecti; 50 alegători alege câte un delegat, care votează împreună cu alegătorii direcți. Numărul deputaților aleși de colegiul III este de 38, reprezentând de abia 22% din totalul membrilor Camerei. Cu toate acestea colegiul III este cel mai numeros și efectivul lui se înmulțește: la 1901 erau înscrși 41.376 alegători, la 1907 au crescut la 49.611 și la 1911 au ajuns la 52.768. Pe când la celelalte două colegii numărul alegătorilor s'a împuținat la 1911, în colegiul III ob-

servăm o creștere destul de pronunțată. Notăm însă că în cifrele de mai sus ale alegătorilor direcți din colegiul III se cuprind și delegații celor indirecți; efectivul acestui colegiu este dat aici după listele alegătorilor cu drept de vot, nu după listele electorale, care conțin numai pe alegătorii direcți.*)

Adunând la un loc pe toți alegătorii colegiilor de Cameră, dobândim masa întregului corp electoral cu vot direct al României, întrucât alegătorii pentru Senat, care sunt în număr mult mai restrâns, trebuie să facă parte și din colegiile Camerei. Totalul alegătorilor direcți merge progresând, dacă considerăm cifrele absolute: dela 89.201 câți erau înscriși în 1901, a crescut la 93.622 în 1905, la 100.452 în 1907 și la 101.225 în 1911. Am văzut însă că sporul alegătorilor din acest an ultim provine numai dela colegiul III. În 10 ani înmulțirea alegătorilor direcți însemnează 13⁰/₀.

Sporirea alegătorilor este firească, dat fiind înmulțirea populațiunii, care la noi se face într'o proporție mai mare decât 13⁰/₀ pe 10 ani. Punând în raport cifra populațiunii cu efectivul alegătorilor, vom constată că corpul electoral a crescut într'o proporție mai mică.

Raportul însă între alegători și populație trebuie bazat pe diferențierea locuitorilor. Nu putem considera în această privință întreaga populațiune a țării, ci numai pe aceia care su bucură, după lege, de drepturile politice. Ca să deosebim stratul, din care se recrutează alegătorii, în lipsă de date precise, am pornit dela recensămintele din 1899 și 1912. Recensământul din 1899 ne-a arătat, la ce cifră s'au ridicat locuitorii Români mai mari de 21 ani și din aceștia am ales apoi pe cei de sex bărbătesc; calculând apoi, după mișcarea populațiunii și după recensământul dela 1912, creșterea ei anuală, am stabilit, bine înțeles, *cu aproximație*, cifra locuitorilor cu drepturi politice în fiecare din epocile considerate, care se prezintă astfel: 1.359.141 în 1901, 1.437.443 în 1905, 1.481.260 în 1907, 1.644.302 în 1911. Proporția de creștere între 1901 și 1911 este de 20⁰/₀, cu 7⁰/₀ mai ridicată decât proporția înmulțirii alegătorilor.

Raportul dintre populație și alegătorii direcți, se stabilește astfel: Din 100 bărbați Români mai mari de 21 ani, erau înscriși în liste ca alegători direcți: 6,₃ în 1901 și 1905, 6,₈ în 1907, 6,₁ în 1911. Aceste proporții sunt semnificative: ele ne arată întâi, cât este de restrâns astăzi corpul electoral direct,

*) Este totuș cunoscut că delegații la colegiul III se recrutează în mare parte din alegătorii celorlalte colegii, astfel că în totalurile de mai jos câteva persoane figurează de 2 ori.

față de masa oamenilor cu drepturi politice; al doilea, tendința de a se mări este foarte slabă la corpul electoral; dimpotrivă în anul din urmă proporția este și mai mică ca în trecut.

Trecând la alegătorii pentru Senat, vom reaminti că colegiul I cuprinde pe aceia cari au un venit funciar rural sau urban de cel puțin 2000 lei pe an. Cu deosebire însă de colegiul I de deputați, aici se prevăd o mulțime de dispense. Acest colegiu alege 60 senatori, adică 50% din numărul total (120). Numărul alegătorilor a mers crescând între anii 1901 și 1911, dela 10.427 la 11.164, adică cu 7%.

Colegiul II de Senat este compus din toți alegătorii direcți din orașe și sate, cari au un venit funciar, rural sau urban, dela 2000-800 lei pe an, cum și din comercianții și industriașii patentari de cls. I sau II. Numeroase dispense de cens se acordă și în acest colegiu, care alege 50 senatori, adică 40% din totalul membrilor Senatului, în care mai intră de drept: A. S. Regală Principele Moștenitor, Mitropoliții și Episcopii și 2 membrii aleși separat de Universități.

Alegătorii colegiului II Senat au mers sporind până la anul 1907, când au atins cifra de 14.466; la 1911 numărul lor a scăzut la 13.757, probabil, ca și la colegiile de Cameră, din cauza unei întocmiri mai regulate a listelor electorale, în care grație noiei legi, alegătorii morți nu mai figurează, cum figurau altă dată.

În total, corpul electoral pentru Senat care la 1901 se compunea din 23.632 alegători, cuprinde la alegerile din urmă 24.921 alegători, cu un spor de 5%. Raportând însă numărul acestor alegători la efectivul populațiunii românești cu drepturi politice, găsim că din 100 bărbați Români mai mari de 21 ani, numai 1,7 aleg pe membrii Senatului; în 1911 acest coeficient a fost redus la 1,5, pentru că alegătorii s'au împușinat, în timp ce populațiunea a mai crescut.

Pentru întregirea cestiunilor care privesc raporturile între populațiune și alegători, ne rămâne să studiem numărul *alegătorilor indirecti*, cari votează prin delegați la colegiul III de Cameră. Am alcătuit în această privință, după datele ce ni s'au comunicat de Ministerul de Interne, tabela No. 2, în care cifra alegătorilor indirecti din fiecare județ este pusă în raport cu populațiunea bărbătească din comunele rurale și cu ajutorul acestor 2 elemente, am calculat câți alegători revin în mijlociu la 100 bărbați din populația întreagă rurală, fără deosebire de vârstă, nici de cetățenie.

Cifrele înscrise în acest tablou trebuiesc considerate ca aproximative. În ceea ce privește pe alegători, datele au fost obținute în

Numărul alegătorilor indirecți în 1911 și raportul lor la populațiunea rurală.

Tabela No. 2.

No. curent	JUDEȚUL	Numărul alegătorilor indirecți	Cifra popula- țiunii rurale la 1912 Totalul bărba- ților	La 100 bărbați, câți alegători
1	Argeș	37 561	106 515	35
2	Bacău	37 696	104 003	36
3	Botoșani	23 405	79 708	29
4	Brăila	19 029	59 621	32
5	Buzău	42 871	121 529	35
6	Covurlui	17 613	50 713	35
7	Dâmbovița	43 387	119 630	36
8	Dolj	69 501	188 694	37
9	Dorohoi	23 335	81 486	29
10	Fălciu	15 409	46 176	33
11	Gorj	38 118	92 562	41
12	Ialomița	39 546	112 135	35
13	Iași	20 648	66 971	31
14	Ilfov	52 735	168 506	31
15	Mehedinți	51 081	134 382	38
16	Muscel	22 143	58 223	38
17	Neamțu	24 406	70 580	35
18	Olt	29 101	80 240	36
19	Prahova	40 306	152 649	26
20	Putna	27 339	74 294	37
21	R.-Sărat	26 910	74 533	36
22	Romanați	43 205	111 846	39
23	Roman	20 446	54 952	37
24	Suceava	23 632	71 345	33
25	Tecuci	21 121	64 137	33
26	Teleorman	48 930	127 101	38
27	Tutova	19 342	52 433	38
28	Vaslui	19 533	58 965	33
29	Vâlcea	39 199	103 743	38
30	Vlașca	39 090	119 469	33
	Total . . .	976 638	2 807 146	35

urma unei cercetări făcute la comunele rurale, în scopul de a se calcula numărul buletinelor de vot necesare pe anul 1911. Totalul alegătorilor indirecti se ridică în acest an la cifra de 976.638 în timp ce la 1905 aveam 880.535 alegători; dela o perioadă la alta numărul alegătorilor indirecti a crescut cu 10⁰/_c.

În ce privește populațiunea, am utilizat cifrele provizorii ale recensământului din 1912, alegând numai pe locuitorii bărbați din comunele rurale, cari se ridică la cifra de 2.807.146.*)

Este de observat că raportul între populație și alegătorii indirecti nu variază prea mult dela un județ la altul, ceea ce indică că cifrele noastre se apropie mult de adevăr. Pentru țara întregă (fără Dobrogea) am găsit că în mijlociu la 100 bărbați dela sate sunt 35 alegătorii indirecti, adică un alegător la 3 bărbați (inclusiv nevârstnici și străini).

Coeficientul alegătorilor indirecti față de populație este mai mare în județul Gorj, unde se ridică la 41; mai mic în județul Prahova unde avem numai 26 alegători la 100 bărbați. În acest din urmă județ se explică, de ce coeficientul e mai mic, dat fiind numărul însemnat de străini cari locuiesc în comunele rurale. Aceiaș împrejurare contribuie probabil la faptul că în mai toate județele din Moldova, unde populația este împestrită cu străini, proporțiile sunt cele mai mici, pe când în județele din Oltenia, unde locuitorii nu sunt amestecați, avem coeficientele cele mai ridicate.

Intrunind la o laltă pe alegătorii direcți cu indirecti, avem întreaga massă a corpului electoral. Din tabela No. 1 am văzut că numărul alegătorilor direcți, înscriși în listele pentru Camera, se ridică la 101.339; adăogând la aceștia pe cei 976.638 alegători indirecti, găsim un total de 1.077.977 persoane, care trebuie să participe direct sau indirect la viața noastră parlamentară. Raportând această cifră la numărul bărbaților Români, mai mari de 21 ani, pe care i-am evaluat cu aproximație, în anul 1911, la 1.644.302 (vezi tab. No. 1), constatăm că din listele noastre electorale lipsesc mai mult de 1/2 milion cetățeni, cu dreptul de a fi alegători.

Cauzele acestei omisiuni însemnate reșed pe de o parte în modul imperfect cum se întocmesc aceste liste, atât la țară cât și la orașe**); pe de altă parte în dezinteresarea unei mari părți din massa cetățenilor dela viața publică și dela drepturile lor politice, de care mulți dintr'înșii nu-și dau încă nici seama.

*) Nu s'au putut deosebî nici străinii, nici nevârstnicii, pentru că n'avem încă date.

**) Vezi mai jos (pag. 13), ce se întâmplă cu înscrierea alegătorilor direcți dela colegiul III din orașe.

§ 2. Clasificarea alegătorilor după domiciliu.

În tabelele No. 3—7 sunt cuprinși alegătorii direcți, înscrși în listele electorale din 1911 și clasificați după domiciliu, profesiune și cens, în limitele posibilității ce ne-au dat elementele găsite în liste.

În prima linie ne vom ocupa despre domiciliul alegătorilor și vom studia fiecare colegiu în parte.

În privința domiciliului politic, legea electorală din 1884 spune că fiecare cetățean este în drept să-și aleagă domiciliul său politic fie în orașul sau județul în care își plătește darea directă, fie acolo unde își are proprietatea ori principalul său așezământ. Nu poate însă nimeni să-și exercite dreptul său de alegător decât într'un singur colegiu și pentru aceasta, acela care are proprietăți în mai multe locuri, trebuie să facă declarație expresă de alegerea domiciliului cu 3 luni înainte termenului încheierii listelor provizorii. Alegătorul care și-a exercitat drepturile politice într'un județ, nu va putea să voteze în alt județ, decât după ce va fi făcut declarațiunea de schimbare de domiciliu.

Este interesant de a cunoaște domiciliul real al alegătorilor în raport cu locul unde își exercită drepturile politice.

La colegiul I de Cameră, cei 15.301 alegători înscrși pe listele din 1911 se împărțiau astfel: 12.023 își au reședința în județul unde votează și la aceștia se adaugă 2379 alegători ai jud. Ilfov cu domiciliul în București; împreună avem deci 14.402 sau 94% alegători cari domiciliază în județul unde își exercită drepturile politice. Restul de 899 alegători sau 4% nu locuiesc în județul de care ține colegiul lor și anume: 566 în București și 333 în altă parte.

La colegiul II de Cameră toți alegătorii își au domiciliul real în localitatea unde votează.

La colegiul III de Cameră din cei 33.432 alegători direcți (iară delegați), 30.339 sau 90% domiciliază în comunele rurale și 3093 sau 10% în orașe; toți în județul de care ține colegiul.

În privința acestui colegiu relevăm următoarea anomalie ce se petrece la înscrierea alegătorilor direcți: După art. 5 din legea electorală, trebuie să facă parte din colegiul III toți cei cari întrunind celelalte condițiuni nu sunt înscrși în alt colegiu și plătesc o dare *cât de mică* către Stat. Însă, la sate au dreptul de a vota direct numai acei cari dispun de un venit funciar *rural* de 300 lei minimum și cari știu citi și scrie. Nicăiri nu se prevede pentru orașe această condiție a censului, astfel că cetățenii orășeni, cari plătesc mai puțin de 20 lei dare anuală către Stat, și cari nu sunt dispensați de cens, urmează să fie înscrși în colegiul III.

Ce observăm însă din tabela No. 5? Alegători ai colegiului III sunt numai în orașele din 5 județe: Argeș (pentru Curtea de Argeș, nu însă și Pitești), Dorohoi, Fălciu, Ialomița și Ilfov. La toate celelalte orașe din restul județelor țării nu figurează în listele electorale nici un alegător direct orășean în colegiul III. *Unde* votează micii proprietari orășeni, micii comercianți și meseriași, lucrătorii din fabrici etc. etc.? Iată ce nu se deslușește din listele electorale, ceea ce ne face să credem că printr'o interpretare greșită a legii, toți acești cetățeni din orașe, cu venituri mici, au fost omiși pân'acum din liste și privați deci, de dreptul lor electoral; sau dacă au fost trecuți printre alegătorii indirecti, ceea ce n'am putut dovedi, o asemenea înscriere s'a făcut alătura cu legea.

La colegiul I de Senat, din 11.164 alegători 7983 locuiesc în județul unde sunt înscriși și la aceștia se adaugă 2265 alegători din jud. Ilfov cari domiciliază în București; împreună avem 10.248 sau 91% alegători la care domiciliul real este acelaș cu cel politic. Restul de 916 sau 9%, șed în altă parte decât în județul în care votează, și anume: 685 în Bucureștii și 331 în alte localități.

La colegiul II de Senat unde avem înscriși 13.757 alegători, 10.949 locuiesc în județul în care votează și la aceștia se adaugă cei 2616 alegători ai jud. Ilfov cari domiciliază în București; cu toții sunt deci 13.565 sau 98%. Din restul de 192 alegători sau 2% cari locuiesc în altă parte decât în județul unde votează, 102 stau în București și 90 în alte localități.

§ 3. Clasificarea alegătorilor după profesiune.

Insemnătatea clasificării din punctul de vedere al profesiei alegătorilor nu scapă nimănui. Cunoscând această împărțire și raportând-o la grupele de profesii ale populației întregi, ne vom putea da seamă mai bine de structura corpului electoral și de modul cum participă fiecare strat al locuitorilor la viața politică. Din nenorocire, o clasificare a locuitorilor țării după profesiune ne lipsește până acum, iar recensământul din 1912, care a adunat date în această privință, nu este încă prelucrat, ca să ne dea elementele necesare. Ne mulțumim deocamdată a arăta, cum se împart alegătorii după profesiune, fără a-i raporta la cifra locuitorilor.

Indicațiunea profesiei este luată din listele electorale ale anului 1911. Am arătat mai sus că numeroase lipsuri s'au întâlnit în aceste liste, lipsuri cari cu toate cercetările făcute nu s'au putut îndrepta. Din această cauză a trebuit să introducem grupa „profe-

șiunilor libere", care în tehnica modernă a statisticeii nu are loc și tot din această cauză numărul alegătorilor la care nu se arată profesiunea este considerabil în unele colegii.

S'au format 14 grupe de profesii, ținând seamă de indicațiunile găsite în liste. Vom examina împărțirea alegătorilor în grupe, pe fiecare colegiu în parte și întru aceasta ne vom servi de tabl. No. 3—7.

Colegiul I de Cameră este compus, precum se știe, din locuitorii cei mai înstăriți. Eră natural ca grupa cea mai numeroasă să fie constituită din „proprietarii și marii agricultori”. In această grupă, unde intră moșierii, arendașii mari și proprietarii de imobile urbane, s'au înregistrat 9300 alegători, reprezentând 60% din totalul acestui colegiu.

Urmează imediat în importanță grupa comercianților și industriașilor cu 1522 alegători sau 10%; funcționarii sunt reprezentați în acest colegiu prin 873 alegători sau 6%; avocații, prin 668 sau 4%; militarii prin 623 sau 4%; preoții prin 503 sau 3%; medicii, veterinarii și farmaciștii prin 433 sau 2,8%; mai avem 241 ingineri, arhitecți etc., 397 profesori; 199 magistrați; 308 pensionari; 59 de profesii libere; 154 de alte profesii și 21 cu profesiunea nearătată.

Colegiul II de Cameră, constituit din burghezime, înfățișează o altă împărțire a alegătorilor după profesii. Aici, cei mai numeroși sunt funcționarii, cari se ridică la 9135, reprezentând 27% din totalul acestui colegiu. Comercianții și industriașii vin în rândul al doilea cu 7858 sau 23%. Proprietarii de imobile sunt în număr de 4642 sau 14%; avocați 1798 sau 5%; pensionari 1169 sau 3%; profesori 1079 sau 3%; profesii libere 1327 sau 4%. Mai notăm: 414 ingineri, 602 militari, 282 magistrați, 784 medici etc.; 614 preoți, 3320 de alte profesii și 246 la cari nu s'a arătat profesiunea.

Pentru colegiul III tabela No. 5 nu cuprinde decât pe alegătorii direcți, înscriși în liste, adică fără delegați. Numărul lor se ridică în 1911 la 33.432 și se împărțea astfel din punctul de vedere al profesiei: Cei mai numeroși sunt agricultorii și micii proprietari: 19.124, sau 57% din totalul colegiului. Urmează apoi 3347 preoți și 3327 învățători (câte 10%); 2537 sau 8% comercianți și meseriași; 2135 funcționari, adică 6%. Este curios de relevat prezența în acest colegiu a 13 ingineri, 6 magistrați și 20 avocați.

Colegiul I de Senat, compus din locuitorii cei mai înstăriți și din pătura cultă a societății, înfățișează următoarea repartitie profesională: Cei mai numeroși sunt marii proprietari, agricultori și

NUMĂRUL, PROFESIUNEA ȘI CENSUL

Tabela No. 3.

a) Colegiu i

No. cur nt	JUDEȚELE	No. alegătorilor înscrși în liste	DOMICILIUL ALEGĂTORILOR			PROFE		
			In județul de care ține coleg.	In București	In altă parte	Proprietari și mari agricultori	Comer- ciani și in- dustriași	Ingineri, arhitecți
						I	II	III
1	Argeș	507	440	51	16	291	57	10
2	Bacău	370	321	29	20	144	48	11
3	Botoșani	296	279	10	7	138	17	4
4	Brăila	588	549	24	15	224	155	10
5	Buzău	695	618	66	11	415	75	17
6	Covurlui	493	481	8	4	235	66	18
7	Dâmbovița	482	456	22	4	267	58	6
8	Dolj	892	879	12	1	611	56	16
9	Dorohoi	251	235	4	12	128	14	3
10	Fălciu	164	148	4	12	83	14	2
11	Gorj	404	384	11	9	320	12	2
12	Ialomița	459	431	23	5	241	119	3
13	Iași	420	414	4	2	134	28	23
14	Ilfov	2 513	134	2 379	—	1 708	222	53
15	Mehedinți	521	479	15	27	303	63	6
16	Mușcel	355	302	34	19	227	17	3
17	Neamțu	248	220	7	21	87	38	7
18	Olt	526	494	23	9	428	15	2
19	Prahova	845	837	8	—	504	104	12
20	Putna	597	573	17	7	311	78	7
21	R.-Sărat	350	323	19	8	208	33	4
22	Roman	225	210	6	9	110	22	4
23	Romanați	667	608	30	29	572	9	1
24	Suceava	168	149	9	10	85	24	—
25	Tecuci	324	319	1	4	208	32	2
26	Teleorman	491	441	45	5	418	11	1
27	Tutova	334	314	9	11	173	37	3
28	Vaslui	186	140	15	31	121	8	7
29	Vâlcea	573	521	28	24	354	51	4
30	Vlașca	357	324	32	1	252	39	—
	Total	15 301	12 023	2 945	333	9 300	1 522	241

ALEGĂTORILOR DE PE LISTELE DIN 1911
de Cameră

SIUNEA ALEGĂTORILOR														CENSUL					
														Venitul funciar urban sau rural					
Profesori (inst. învăț.)	Funcio- nari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veter., farmaciști)	Preoți	Pensionari	Profesioni libere	Alte profesioni	Nu se arată profesiunea	Dela 1200—2000	Dela 2001—5000	De'a 5001—10000	Dela 10001—40000	Peste 40.000 lei	Nu se arată venitul			
IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV									
22	25	30	4	19	11	27	7	—	4	—	272	180	32	17	5	1			
13	37	13	3	17	14	16	20	25	8	1	204	97	21	43	5	—			
12	38	17	4	17	20	11	14	—	1	3	136	46	23	36	13	42			
13	58	12	6	31	21	11	13	1	32	1	245	199	81	45	18	—			
23	39	44	10	23	16	19	11	—	3	—	391	82	33	31	7	151			
13	36	26	10	36	14	18	10	1	7	—	199	198	55	35	6	—			
8	31	25	7	17	11	17	24	—	—	11	283	116	29	35	6	13			
29	28	42	18	39	17	17	16	—	3	—	450	314	65	45	16	2			
7	46	11	4	12	9	9	5	—	1	2	117	68	24	30	11	1			
7	21	3	—	15	5	4	9	1	—	—	70	63	10	18	3	—			
4	12	15	5	10	4	20	—	—	—	—	226	133	33	10	2	—			
4	39	9	—	19	3	11	5	3	3	—	261	114	24	25	25	10			
40	48	21	18	40	32	2	19	6	8	1	208	136	35	34	4	3			
35	84	81	16	117	96	29	42	1	29	—	1120	947	242	123	14	67			
19	28	22	10	17	17	17	13	—	6	—	301	175	21	20	4	—			
15	15	17	7	15	6	17	16	—	—	—	185	143	18	9	—	—			
12	35	11	7	14	9	9	7	6	6	—	144	64	19	17	4	—			
6	2	20	9	6	6	27	3	—	—	2	304	157	38	19	6	2			
20	34	18	5	49	25	23	21	—	30	—	418	269	59	47	4	48			
15	42	33	11	23	17	41	11	1	7	—	342	190	39	23	1	2			
7	38	15	4	10	10	20	1	—	—	—	214	93	12	24	7	—			
3	25	12	2	17	11	7	6	2	4	—	106	68	12	21	18	—			
3	7	31	3	6	9	23	2	—	1	—	337	156	39	19	6	110			
3	17	10	5	10	6	5	2	—	1	—	91	44	14	10	9	—			
6	16	15	—	13	7	18	4	3	—	—	189	88	17	19	10	1			
1	2	9	9	16	6	18	—	—	—	—	253	132	43	48	14	1			
24	24	16	5	14	11	11	11	5	—	—	190	96	13	30	5	—			
4	4	9	4	9	7	8	3	2	—	—	71	50	25	37	3	—			
24	30	24	6	23	5	36	11	—	—	—	308	211	35	16	3	—			
2	12	12	7	9	8	12	2	2	—	—	152	53	19	29	22	82			
397	873	623	199	668	433	503	308	59	154	21	7787	4682	1130	915	251	536			

NUMĂRUL, PROFESIUNEA ȘI CENSUL

b) Colegiul II

Tabela No. 4

No. curent	JUDEȚELE	No. alegătorilor înscrși în liste	Domiciliul alegătorilor			P R O		
			In orașele județului de care ține colegiul	Proprietari și mari Agricultorii	Comerțianți și Industriași	Ingineri, arhitecți		
						I	II	III
1	Argeș	798	798	37	252	19		
2	Bacău	886	886	56	124	8		
3	Botoșani	958	958	83	158	10		
4	Brăila	1 817	1 817	144	517	19		
5	Buzău	1 784	1 784	257	485	13		
6	Covurlui	1 795	1 795	179	444	24		
7	Dâmbovița	605	605	119	150	3		
8	Dolj	2 542	2 542	439	635	34		
9	Dorohoi	468	468	39	48	3		
10	Fălciu	371	371	58	38	1		
11	Gorj	289	289	5	60	3		
12	Ialomița	569	569	63	161	5		
13	Iași	2 251	2 251	89	286	22		
14	Ilfov	6 496	6 496	1 366	1 606	149		
15	Mehedinți	794	794	49	270	10		
16	Muscel	487	487	52	131	4		
17	Neamțu	436	436	19	65	1		
18	Olt	453	453	29	99	7		
19	Prahova	1 856	1 856	172	504	27		
20	Putna	982	982	122	235	9		
21	R.-Sărat	453	453	75	148	3		
22	Roman	557	557	13	119	1		
23	Romanați	803	803	533	74	5		
24	Suceava	247	247	1	22	1		
25	Tecuci	366	366	67	67	1		
26	Teleorman	1 723	1 723	305	566	11		
27	Tutova	872	872	111	245	3		
28	Vaslui	381	381	2	26	3		
29	Vâlcea	404	494	126	103	8		
30	Vlașca	737	737	32	220	7		
	Total	33 270	33 270	4 642	7 858	414		

ALEGĂTORILOR DE PE LISTELE DIN 1911
de Cameră.

FESIUNEA ALEGĂTORILOR													NUMĂRUL alegătorilor	
Profesorii (instlt., in- vățatori, etc.)	Funcțio- nari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veter. farmacișii)	Preoți	Pensionari	Profesiuni libere	Alte profesiuni	Nu se arată profesiunea	Cu cens	Dispensați de cens		
IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	IX	XII	XIII	XIV				
26	282	12	10	46	15	18	33	10	38	—	345	453		
23	341	23	5	42	15	4	31	177	35	2	120	766		
28	432	27	14	34	16	47	26	28	42	13	118	840		
47	484	12	16	86	44	18	41	6	344	39	762	1055		
27	525	35	8	67	21	16	33	74	221	2	746	1038		
67	613	62	22	100	31	29	54	1	167	2	555	1240		
14	147	11	7	26	11	21	14	23	29	30	281	324		
82	701	82	16	117	42	30	44	31	271	18	739	1803		
18	258	3	5	20	14	8	14	5	22	11	20	448		
16	163	—	3	21	7	20	18	3	23	—	55	316		
10	89	3	6	27	10	4	10	41	20	1	110	179		
15	164	8	3	24	10	4	14	37	61	—	257	312		
158	793	27	19	110	83	57	182	184	226	15	218	2033		
180	1067	55	27	581	247	129	292	51	683	63	3523	2973		
28	241	25	11	33	14	9	30	1	73	—	366	428		
31	118	20	8	28	10	14	26	14	31	—	171	316		
24	140	3	6	22	18	11	15	65	47	—	173	263		
7	187	22	5	17	8	12	15	5	39	1	112	341		
67	437	43	15	125	42	45	66	16	273	24	747	1109		
31	291	22	10	63	15	21	22	27	109	5	324	658		
10	142	7	6	14	9	10	14	2	13	—	196	257		
17	208	35	11	12	13	9	42	28	49	—	116	441		
16	64	9	7	37	12	3	12	4	21	6	369	434		
12	113	4	6	8	6	7	24	39	3	1	2	245		
12	115	9	5	25	5	10	15	26	9	—	79	287		
36	257	7	4	26	21	12	6	207	265	—	776	947		
42	230	9	13	20	12	16	21	87	63	—	188	684		
8	189	15	10	17	10	5	23	54	19	—	13	368		
14	133	5	2	24	11	19	18	11	20	—	213	281		
13	211	7	2	26	12	6	14	70	104	13	262	475		
1079	9135	602	282	1798	784	614	1169	1327	3320	246	11956	21314		

NUMĂRUL ALEGĂTORILOR DIRECTI.

Tabela No. 5.

c) Colegiul III

No. curent	JUDEŢELE	No alegătorilor înscrşi în liste	DOMICILIUL alegătorilor		PRO	
			In comunele rurale ale judeului de care fine coleg.	In comunele urbane	Proprietari şi agricultori	
					I	II
1	Argeş	1 435	1 427	8	915	27
2	Bacău	825	825	—	533	42
3	Botoşani	609	609	—	242	50
4	Brăila	418	418	—	129	117
5	Buzău	2 667	2 667	—	2 158	90
6	Covurlui	1 200	1 200	—	923	80
7	Dâmboviţa	903	903	—	419	56
8	Dolj	1 516	1 516	—	964	152
9	Dorohoi	1 794	1 691	103	1 309	101
10	Fălciu	355	338	17	181	8
11	Gorj	1 243	1 243	—	932	4
12	Ialomiţa	1 623	1 438	185	647	359
13	Iaşi	590	590	—	232	58
14	Ilfov	3 452	672	2 780	493	467
15	Mehedinţi	2 073	2 073	—	1 608	75
16	Muşcel	733	733	—	411	23
17	¹⁾ Neamţu	241	241	—	33	15
18	Olt	1 076	1 076	—	668	52
19	Prahova	1 276	1 276	—	480	199
20	Putna	945	945	—	657	53
21	R.-Sărat	1 121	1 121	—	728	109
22	Roman	312	312	—	158	6
23	Romanaţi	1 275	1 275	—	938	21
24	Suceava	835	835	—	332	63
25	Tecuci	572	572	—	360	34
26	Teleorman	643	643	—	308	65
27	Tutova	563	563	—	380	6
28	Vaslui	767	767	—	519	36
29	Vâlcea	1 182	1 182	—	881	27
30	Vlaşca	1 188	1 188	—	586	142
Total		33 432	30 339	3 099	19 124	2 537

1) Intre alegătorii acestui colegiu figurează Principele M. D. Sturza, proprietarul moşiei Hangu, cu un venit funciar anual de 307 204 lei.

DELEGAȚII NU SUNT CUPRINȘI AICI
de Cameră.

FESIUNEA ALEGĂTORILOR													Numărul alegătorilor	
Ingineri arhitecți	Invățători	Funcționari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. vete- rinari, farmaciști)	Preoți	Pensionari	Profesioni libere	Alte profesioni	Nu se arată profesiunea	Cu venit funciar dela 300 lei în sus	Dispensați de cens sau plă- tind o dare mică	
III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV			
—	188	61	—	—	—	1	237	6	—	—	—	1 004	431	
—	116	35	—	—	1	—	86	5	6	1	—	623	202	
—	83	132	—	—	2	1	84	—	8	4	3	442	167	
—	74	32	—	—	1	—	53	4	2	6	—	286	132	
1	129	106	1	—	—	—	136	12	—	34	—	2 402	265	
—	77	43	1	—	—	—	72	3	—	1	—	1.047	153	
—	171	52	1	1	3	1	183	5	1	8	2	549	354	
—	209	12	—	—	—	1	172	2	—	4	—	1 128	388	
—	62	221	1	—	1	3	62	5	11	10	8	1 669	125	
—	72	10	—	—	—	1	77	2	1	3	—	205	150	
—	159	6	—	—	—	—	130	9	—	3	—	952	291	
—	132	304	1	—	—	4	108	4	8	56	—	1 370	253	
—	95	113	—	3	—	—	80	7	1	1	—	415	175	
—	86	193	14	—	—	1	139	4	167	1 007	881	3 212	240	
1	166	60	1	—	2	—	155	2	—	3	—	1 752	321	
—	138	15	—	—	—	1	111	3	—	31	—	484	249	
—	62	37	1	—	—	1	77	6	2	7	—	102	139	
—	93	70	—	—	—	—	152	5	—	20	16	831	245	
2	124	121	—	—	2	1	209	15	2	99	22	930	346	
—	72	65	—	2	3	2	72	3	—	16	—	800	145	
—	98	57	—	—	1	1	105	4	—	18	—	918	203	
—	70	6	—	—	—	—	62	9	—	1	—	175	137	
9	168	26	1	—	1	—	103	3	—	1	4	1 002	273	
—	88	90	—	—	1	—	85	10	4	162	—	662	173	
—	69	31	—	—	—	—	63	4	—	6	5	440	132	
—	109	14	—	—	—	—	134	—	—	13	—	400	243	
—	91	7	—	—	—	—	79	—	—	—	—	393	170	
—	78	41	—	—	—	1	72	5	2	13	—	617	150	
—	140	9	—	—	—	—	124	1	—	—	—	912	270	
—	108	166	4	—	2	—	125	7	1	47	—	955	233	
13	3 327	2 135	26	6	20	20	3 347	145	216	1 575	941	26 677	6 755	

NUMĂRUL, PROFESIUNEA ȘI CENSUL

Tabela No. 6

d) Colegiul I

No. curent	JUDEȚELE	No. alegătorilor înscrși în liste	DOMICILIUL alegătorilor			PROFE			
			In județul de care ține colegiul	In București	In altă parte	Proprietari și mari agricultori	Comerc. și industriști	Ingineri arhitecți	Profesori (juriști, în- vățători etc.)
1	Argeș	363	306	52	5	157	33	10	25
2	Bacău	249	198	32	19	75	15	7	13
3	Botoșani	246	222	14	10	104	10	7	19
4	Brăila	473	436	23	14	178	88	10	21
5	Buzău	442	359	65	18	194	33	10	30
6	Covurlui	410	397	8	5	145	39	14	25
7	Dâmbovița	281	255	19	7	141	24	5	5
8	Dolj	655	641	13	1	362	34	14	38
9	Dorohoi	192	177	4	11	93	3	3	7
10	Fălciu	143	188	4	11	59	9	2	4
11	Gorj	248	229	9	10	164	9	2	4
12	Ialomița	220	196	19	5	132	32	1	4
13	Iași	506	500	2	4	105	15	15	104
14	Ilfov	2 403	138	2 265	—	1 109	147	94	126
15	Mehedinți	290	245	22	23	140	21	5	16
16	Mușcel	264	203	39	22	136	7	6	18
17	Neamțu	178	151	9	18	58	24	6	11
18	Olt	290	252	26	12	185	11	4	3
19	Prahova	632	625	7	—	305	65	9	34
20	Putna	344	322	15	7	143	27	5	18
21	R.-Sărat	190	164	20	6	103	15	2	5
22	Roman	180	166	9	5	83	3	4	5
23	Romanați	333	333	24	26	290	3	1	4
24	Suceava	120	97	10	13	43	8	3	5
25	Tecuci	199	190	4	5	106	17	2	5
26	Teleorman	302	247	50	5	231	—	—	5
27	Tutova	220	200	12	8	92	15	3	15
28	Vaslui	172	123	13	36	78	5	5	7
29	Vâlcea	320	267	28	25	160	24	2	14
30	Vlașca	249	217	33	—	165	20	1	5
	Total	11 164	7 983	2 850	331	5 336	756	252	595

ALEGĂTORILOR DE PE LISTELE DIN 1911
de Senat.

SIU NEA ALEGĂTORILOR														CENSUL					Dispensați de cens
														Venitul funciar urban sau rural					
Funcționari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veter. farmaciști)	Preoți	Pensionar.	Profesiuni libere	Alte profesiuni	Nu se arată profesiunea	Dela 2001—5000	Dela 5001—10000	Dela 10.001—40.000	Peste 40.000 lei	Nu se arată venitul					
V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV										
15	27	17	36	20	14	7	—	2	—	220	34	17	4	1	87				
17	9	9	33	28	7	15	17	4	—	109	23	42	5	—	70				
8	17	9	25	31	7	9	—	—	—	50	23	30	13	38	92				
25	8	10	58	34	11	9	—	21	—	228	79	43	18	—	105				
17	40	20	45	34	7	9	—	3	—	168	33	27	7	69	138				
11	19	30	71	33	11	7	—	5	—	205	49	35	6	—	115				
9	15	12	27	19	3	16	—	—	5	162	28	31	5	6	49				
13	29	32	73	39	8	11	—	2	—	362	69	40	13	1	170				
26	9	9	13	17	8	2	—	—	2	91	25	29	11	1	35				
15	1	4	20	13	4	11	1	—	—	72	12	18	3	—	38				
9	13	11	19	10	7	—	—	—	—	161	33	13	2	—	39				
9	5	1	22	6	5	1	—	2	—	112	27	23	21	6	31				
18	14	36	89	75	7	17	3	8	—	163	31	29	4	—	279				
40	66	39	416	228	36	59	—	42	1	1167	234	125	17	29	831				
12	16	14	27	15	4	15	—	5	—	185	21	21	4	—	59				
10	10	14	24	17	7	15	—	—	—	161	17	9	—	—	77				
13	4	9	21	18	3	3	4	4	—	89	22	17	3	—	47				
11	12	8	19	15	12	4	—	1	5	176	43	20	5	1	45				
17	15	16	79	44	10	12	—	26	—	398	59	48	4	—	123				
17	28	18	38	26	18	4	—	2	—	199	38	23	1	—	83				
10	13	8	12	14	7	1	—	—	—	112	14	21	7	—	36				
12	9	11	18	22	5	4	1	3	—	75	13	21	18	—	53				
2	28	12	14	17	8	4	—	—	—	202	37	20	6	69	49				
10	9	8	15	12	1	5	—	1	—	53	10	9	9	—	39				
10	8	5	21	10	10	1	4	—	—	122	16	19	10	—	32				
2	6	12	22	19	5	—	—	—	—	134	41	49	13	—	65				
12	11	15	21	18	6	4	6	2	—	104	13	31	4	—	68				
6	8	16	20	19	3	2	1	2	—	55	25	35	3	—	54				
15	19	10	37	17	12	10	—	—	—	206	35	16	3	—	60				
4	4	9	20	14	2	2	2	—	1	95	22	41	23	30	38				
395	472	424	1355	884	248	259	39	135	14	5636	1126	902	245	251	3007				

NUMĂRUL, PROFESIUNEA ȘI CENSUL

Tabela No. 6

d) Colegiul I

No. curent	JUDEȚELE	No. alegătorilor înscrși în liste	DOMICILIUL alegătorilor			PROFE			
			In județul de care ține colegiul	In București	In altă parte	Proprietari și mari agricultori	Comerc. și industriași	Ingineri arhitecți	Profesori (instit. în- vățători etc.)
						I	II	III	IV
1	Argeș	363	306	52	5	157	33	10	25
2	Bacău	249	198	32	19	75	15	7	13
3	Botoșani	246	222	14	10	104	10	7	19
4	Brăila	473	436	23	14	178	88	10	21
5	Buzău	442	359	65	18	194	33	10	30
6	Covurlui	410	397	8	5	145	39	14	25
7	Dâmbovița	281	255	19	7	141	24	5	5
8	Dolj	655	641	13	1	362	34	14	38
9	Dorohoi	192	177	4	11	93	3	3	7
10	Fălciu	143	188	4	11	59	9	2	4
11	Gorj	248	229	9	10	164	9	2	4
12	Ialomița	220	196	19	5	132	32	1	4
13	Iași	506	500	2	4	105	15	15	104
14	Ilfov	2 403	138	2 265	—	1 109	147	94	126
15	Mehedinți	290	245	22	23	140	21	5	16
16	Mușcel	264	203	39	22	136	7	6	18
17	Neamțu	178	151	9	18	58	24	6	11
18	Olt	290	252	26	12	185	11	4	3
19	Prahova	632	625	7	—	305	65	9	34
20	Putna	344	322	15	7	143	27	5	18
21	R.-Sărat	190	164	20	6	103	15	2	5
22	Roman	180	166	9	5	83	3	4	5
23	Romanați	333	333	24	26	290	3	1	4
24	Suceava	120	97	10	13	43	8	3	5
25	Tecuci	199	190	4	5	106	17	2	5
26	Teleorman	302	247	50	5	231	—	—	5
27	Tutova	220	200	12	8	92	15	3	15
28	Vaslui	172	123	13	36	78	5	5	7
29	Vâlcea	320	267	28	25	160	24	2	14
30	Vlașca	249	217	33	—	165	20	1	5
	Total . . .	11 164	7 983	2 850	331	5 336	756	252	595

ALEGĂTORILOR DE PE LISTELE DIN 1911
de Senat.

SIUENA ALEGĂTORILOR										CENSUL					Dispensați de cens
Funcționari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veter. farmaciști)	Preoți	Pensionari	Profesiuni libere	Alte profesiuni	Nu se arată profesiunea	Venitul funciar urban sau rural					
										Dela 2001—5000	Dela 5001—10000	Dela 10.001—40.000	Peste 40.000 lei	Nu se arată venitul	
V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV						
15	27	17	36	20	14	7	—	2	—	220	34	17	4	1	87
17	9	9	33	28	7	15	17	4	—	109	23	42	5	—	70
8	17	9	25	31	7	9	—	—	—	50	23	30	13	38	92
25	8	10	58	34	11	9	—	21	—	228	79	43	18	—	105
17	40	20	45	34	7	9	—	3	—	168	33	27	7	69	138
11	19	30	71	33	11	7	—	5	—	205	49	35	6	—	115
9	15	12	27	19	3	16	—	—	5	162	28	31	5	6	49
13	29	32	73	39	8	11	—	2	—	362	69	40	13	1	170
26	9	9	13	17	8	2	—	—	2	91	25	29	11	1	35
15	1	4	20	13	4	11	1	—	—	72	12	18	3	—	38
9	13	11	19	10	7	—	—	—	—	161	33	13	2	—	39
9	5	1	22	6	5	1	—	2	—	112	27	23	21	6	31
18	14	36	89	75	7	17	3	8	—	163	31	29	4	—	279
40	66	39	416	228	36	59	—	42	1	1167	234	125	17	29	831
12	16	14	27	15	4	15	—	5	—	185	21	21	4	—	59
10	10	14	24	17	7	15	—	—	—	161	17	9	—	—	77
13	4	9	21	18	3	3	4	4	—	89	22	17	3	—	47
11	12	8	19	15	12	4	—	1	5	176	43	20	5	1	45
17	15	16	79	44	10	12	—	26	—	398	59	48	4	—	123
17	28	18	38	26	18	4	—	2	—	199	38	23	1	—	83
10	13	8	12	14	7	1	—	—	—	112	14	21	7	—	36
12	9	11	18	22	5	4	1	3	—	75	13	21	18	—	53
2	28	12	14	17	8	4	—	—	—	202	37	20	6	69	49
10	9	8	15	12	1	5	—	1	—	53	10	9	9	—	39
10	8	5	21	10	10	1	4	—	—	122	16	19	10	—	32
2	6	12	22	19	5	—	—	—	—	134	41	49	13	—	65
12	11	15	21	18	6	4	6	2	—	104	13	31	4	—	68
6	8	16	20	19	3	2	1	2	—	55	25	35	3	—	54
15	19	10	37	17	12	10	—	—	—	206	35	16	3	—	60
4	4	9	20	14	2	2	2	—	1	95	22	41	23	30	38
395	472	424	1355	884	248	259	39	135	14	5636	1126	902	245	251	3007

NUMĂRUL, PROFESIUNEA ȘI CENSUL

Tabela No. 6

d) Colegiul I

No. curent	JUDEȚELE	No. alegătorilor înscrși în liste	DOMICILIUL alegătorilor			PROFE			
			In județul de care ține colegiul	In București	In altă parte	Proprietari și mari agricultori	Comerc. și industriași	Ingineri arhitecți	Profesori (insit., în- vățători etc.)
						I	II	III	IV
1	Argeș	363	306	52	5	157	33	10	25
2	Bacău	249	198	32	19	75	15	7	13
3	Botoșani	246	222	14	10	104	10	7	19
4	Brăila	473	436	23	14	178	88	10	21
5	Buzău	442	359	65	18	194	33	10	30
6	Covurlui	410	397	8	5	145	39	14	25
7	Dâmbovița	281	255	19	7	141	24	5	5
8	Dolj	655	641	13	1	362	34	14	38
9	Dorohoi	192	177	4	11	93	3	3	7
10	Fălciu	143	188	4	11	59	9	2	4
11	Gorj	248	229	9	10	164	9	2	4
12	Ialomița	220	196	19	5	132	32	1	4
13	Iași	506	500	2	4	105	15	15	104
14	Ilfov	2 403	138	2 265	—	1 109	147	94	126
15	Mehedinți	290	245	22	23	140	21	5	16
16	Mușcel	264	203	39	22	136	7	6	18
17	Neamțu	178	151	9	18	58	24	6	11
18	Olt	290	252	26	12	185	11	4	3
19	Prahova	632	625	7	—	305	65	9	34
20	Putna	344	322	15	7	143	27	5	18
21	R.-Sărat	190	164	20	6	103	15	2	5
22	Roman	180	166	9	5	83	3	4	5
23	Romanați	333	333	24	26	290	3	1	4
24	Suceava	120	97	10	13	43	8	3	5
25	Tecuci	199	190	4	5	106	17	2	5
26	Teleorman	302	247	50	5	231	—	—	5
27	Tutova	220	200	12	8	92	15	3	15
28	Vaslui	172	123	13	36	78	5	5	7
29	Vâlcea	320	267	28	25	160	24	2	14
30	Vlașca	249	217	33	—	165	20	1	5
	Total . . .	11 164	7 983	2 850	331	5 336	756	252	595

ALEGĂTORILOR DE PE LISTELE DIN 1911
de Senat.

SIUNEA ALEGĂTORILOR														CENSUL					Dispensați de cens
Funcționari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veter. farmaciști)	Preoți	Pensionar.	Profesiuni libere	Alte profesiuni	Nu se arată profesiunea	Venitul funciar urban sau rural									
V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	Dela 2001—5000	Dela 5001—10000	Dela 10.001—40.000	Peste 40.000 lei	Nu se arată venitul					
15	27	17	36	20	14	7	—	2	—	220	34	17	4	1	87				
17	9	9	33	28	7	15	17	4	—	109	23	42	5	—	70				
8	17	9	25	31	7	9	—	—	—	50	23	30	13	38	92				
25	8	10	58	34	11	9	—	21	—	228	79	43	18	—	105				
17	40	20	45	34	7	9	—	3	—	168	33	27	7	69	138				
11	19	30	71	33	11	7	—	5	—	205	49	35	6	—	115				
9	15	12	27	19	3	16	—	—	5	162	28	31	5	6	49				
13	29	32	73	39	8	11	—	2	—	362	69	40	13	1	170				
26	9	9	13	17	8	2	—	—	2	91	25	29	11	1	35				
15	1	4	20	13	4	11	1	—	—	72	12	18	3	—	38				
9	13	11	19	10	7	—	—	—	—	161	33	13	2	—	39				
9	5	1	22	6	5	1	—	2	—	112	27	23	21	6	31				
18	14	36	89	75	7	17	3	8	—	163	31	29	4	—	279				
40	66	39	416	228	36	59	—	42	1	1 167	234	125	17	29	831				
12	16	14	27	15	4	15	—	5	—	185	21	21	4	—	59				
10	10	14	24	17	7	15	—	—	—	161	17	9	—	—	77				
13	4	9	21	18	3	3	4	4	—	89	22	17	3	—	47				
11	12	8	19	15	12	4	—	1	5	176	43	20	5	1	45				
17	15	16	79	44	10	12	—	26	—	398	59	48	4	—	123				
17	28	18	38	26	18	4	—	2	—	199	38	23	1	—	83				
10	13	8	12	14	7	1	—	—	—	112	14	21	7	—	36				
12	9	11	18	22	5	4	1	3	—	75	13	21	18	—	53				
2	28	12	14	17	8	4	—	—	—	202	37	20	6	69	49				
10	9	8	15	12	1	5	—	1	—	53	10	9	9	—	39				
10	8	5	21	10	10	1	4	—	—	122	16	19	10	—	32				
2	6	12	22	19	5	—	—	—	—	134	41	49	13	—	65				
12	11	15	21	18	6	4	6	2	—	104	13	31	4	—	68				
6	8	16	20	19	3	2	1	2	—	55	25	35	3	—	54				
15	19	10	37	17	12	10	—	—	—	206	35	16	3	—	60				
4	4	9	20	14	2	2	2	—	1	95	22	41	23	30	38				
395	472	424	1 355	884	248	259	39	135	14	5 636	1 126	902	245	251	3 007				

NUMĂRUL, PROFESIUNEA ȘI CENSUL

Tablou No. 7.

e) Colegiul II

No. curent	JUDEȚELE	No. alegătorilor înscrși în liste	DOMICILIUL alegătorilor			PROFESIU			
			In județul de care ține colegiul	In București	In altă parte	Proprietari și mari Agriculi	Comer- cianți și In- dustriași	Ingineri, arhitecți	Profesori (insit, învă- țători etc.)
						I	II	III	IV
1	Argeș	485	473	9	3	225	46	24	32
2	Bacău	356	343	2	11	86	35	7	29
3	Botoșani	248	242	2	4	44	18	6	23
4	Brăila	506	496	7	3	78	125	15	39
5	Buzău	634	624	7	3	277	134	17	23
6	Covurlui	564	556	3	5	197	55	21	51
7	Dâmbovița	415	407	5	3	167	73	9	17
8	Dolj	762	761	1	—	334	63	32	66
9	Dorohoi	146	144	—	2	34	12	1	18
10	Fălciu	141	139	—	2	38	13	1	16
11	Gorj	307	302	2	3	189	4	5	18
12	Ialomița	372	363	9	—	186	78	8	9
13	Iași	681	679	—	2	61	17	35	121
14	Ifov	2 689	73	2 616	—	1 037	196	123	128
15	Mehedinți	417	408	5	4	191	63	5	27
16	Mușcel	280	272	5	3	115	22	6	37
17	Neamțu	183	177	1	5	31	23	2	26
18	Olt	396	389	3	4	298	11	3	13
19	Prahova	683	681	2	—	246	72	24	47
20	Putna	540	525	12	3	242	62	9	30
21	R.-Sărat	279	272	3	4	127	34	4	16
22	Roman	194	189	1	4	40	24	1	13
23	Romanați	518	508	8	2	380	10	5	17
24	Suceava	150	147	1	2	37	21	2	13
25	Tecuci	238	238	—	—	110	27	1	15
26	Teleorman	437	433	2	2	292	30	10	27
27	Tutova	329	321	1	7	108	40	3	50
28	Vaslui	134	133	1	—	42	8	5	6
29	Vâlcea	428	411	9	8	231	40	2	25
30	Vlașca	245	243	1	1	90	43	4	10
	Total	13 757	10 949	2 718	90	5 533	1 399	390	962

ALEĂTORILOR DE PE LISTELE DIN 1911
de Senat

NEA ALEĂTORILOR														CENSUL Venitul funciar urban sau rural			Patentari cl. I și II	Dispensați de cens
Funcționari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veterinari, farmaciști)	Freți	Pensionari	Profesiuni libere	Alte profesii	Nu se arată profesiunea	Dela 800 — 1199	Dela 1200 in sus	Nu se arată venitul						
V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV									
30	13	3	37	10	25	30	—	10	—	115	217	—	5	148				
46	12	3	39	14	13	48	17	7	—	60	143	—	3	150				
42	6	8	30	14	12	37	1	4	3	38	59	30	1	120				
71	6	7	59	24	6	43	1	26	6	113	185	—	8	200				
51	13	3	44	9	23	27	5	8	—	262	130	94	14	134				
55	23	4	58	18	30	41	—	11	—	163	196	—	—	205				
33	15	7	24	7	28	24	—	4	7	84	204	2	41	84				
42	24	9	82	32	28	33	10	6	1	174	279	1	27	281				
33	4	1	15	7	4	14	—	1	2	11	81	—	1	53				
24	1	1	16	7	6	18	—	—	—	37	38	—	3	63				
21	2	5	23	6	22	9	2	1	—	87	150	—	—	70				
23	3	2	27	11	6	16	—	3	—	53	224	5	16	74				
87	8	11	86	60	10	161	14	8	2	84	69	—	4	524				
91	22	9	460	139	45	332	1	100	6	755	597	20	37	1 280				
30	7	5	26	10	21	29	—	3	—	84	230	—	7	96				
19	9	6	16	4	13	30	—	3	—	43	143	—	5	89				
26	6	4	17	8	11	24	3	2	—	30	93	—	1	59				
13	5	3	7	3	23	13	—	3	1	92	233	—	10	61				
36	10	9	93	20	31	73	—	22	—	120	301	—	3	259				
39	13	7	45	16	40	27	3	7	—	106	300	—	5	129				
37	5	3	11	7	19	14	1	—	1	69	158	—	2	50				
26	10	4	11	5	10	41	3	6	—	27	89	—	2	76				
8	7	9	27	12	19	23	1	—	—	98	262	52	13	93				
12	4	5	10	5	6	33	—	1	1	17	62	—	—	71				
8	7	3	21	14	15	16	1	—	—	35	137	—	2	64				
20	5	6	9	10	21	7	—	—	—	88	201	—	59	89				
23	6	9	22	9	11	31	10	7	—	73	140	—	—	116				
12	—	4	7	13	10	24	1	2	—	23	44	—	2	65				
29	10	4	18	8	37	24	—	—	—	72	280	—	8	68				
18	5	2	28	11	12	13	1	1	7	68	63	24	14	76				
1 005	261	156	1 368	513	557	1 255	75	246	37	3 081	5 308	228	293	4 847				

Clasificarea alegătorilor

Tabela No. 8.

No. curent	JUDEȚELE	Numărul alegătorilor directi înscrși în liste	P R O F E			
			Proprietari și mari agricultori	Comer- cianți și in- dustriași	Ingineri arhitecți	Profesori (instît. în- vățători etc).
			I	II	III	IV
1	Argeș	2 740	1 243	336	29	236
2	Bacău	2 081	733	214	19	152
3	Botoșani	1 863	463	225	14	123
4	Brăila	2 823	497	789	29	134
5	Buzău	5 146	2 830	650	31	179
6	Covurlui	3 488	1 337	590	42	160
7	Dâmbovița	1 990	805	264	9	193
8	Dolj	4 950	2 014	843	50	320
9	Dorohoi	2 513	1 466	163	6	87
10	Fălciu	890	322	60	3	95
11	Gorj	1 936	1 257	76	5	173
12	Ialomița	2 651	951	639	8	151
13	Iași	3 261	455	372	45	293
14	Iifov	12 461	3 567	2 295	202	301
15	Mehedinți	3 388	1 960	400	17	213
16	Muscel	1 575	690	171	7	184
17	Neamț	925	139	118	8	98
18	Olt	2 055	1 125	166	9	106
19	Prahova	3 977	1 156	807	41	211
20	Putna	2 524	1 090	366	16	118
21	R.-Sărat	1 924	1 011	290	7	115
22	Roman	1 094	281	147	5	90
23	Romanățt	2 745	2 043	104	15	187
24	Suceava	1 250	418	109	1	103
25	Tecuci	1 262	535	133	3	87
26	Teleorman	2 857	1 031	642	12	146
27	Tutova	1 769	664	288	6	157
28	Vaslui	1 334	642	70	10	90
29	Vâlcea	2 249	1 361	181	12	178
30	Vlașca	2 282	870	401	7	123
	Total	82 003	33 066	11 917	668	4 809

directi după profesie.

SI UNEA ALEGATORILOR									
Funcționari	Militari	Magistrați	Avocați	Medici (incl. veterinari farmaciști)	Preoți	Pensionari	Profesioni libere	Alte profesuni	Nu se arată profesiunea
V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
368	42	14	65	27	282	46	10	42	—
413	36	8	60	29	106	56	208	44	3
602	44	18	53	37	142	40	36	47	19
574	24	22	118	65	79	58	9	382	40
670	80	18	90	37	171	56	74	258	2
692	89	32	136	45	119	67	2	175	2
230	37	15	46	23	221	43	24	37	43
741	124	34	156	60	219	62	31	278	18
525	15	9	33	26	77	24	16	33	21
134	3	3	36	13	101	29	5	26	—
107	18	11	37	14	154	19	41	23	1
507	18	3	43	17	123	23	48	120	—
954	48	40	150	115	139	208	191	235	16
1 344	150	43	698	344	297	338	219	1 719	944
329	48	21	52	31	181	45	1	82	—
148	37	15	43	17	142	45	14	62	—
212	25	13	36	28	97	28	73	60	—
259	42	14	23	14	191	23	5	59	19
592	61	20	176	68	277	102	18	402	46
398	55	23	89	34	134	36	28	132	5
237	22	10	25	20	135	19	2	31	—
239	47	13	29	24	78	57	30	54	—
97	41	10	44	21	129	17	4	23	10
220	14	11	19	12	97	36	43	166	1
162	24	5	38	12	91	23	29	15	5
273	16	13	42	27	164	6	207	278	—
261	25	18	34	23	106	32	92	63	—
234	24	14	26	18	85	31	58	32	—
172	29	8	52	16	179	30	11	20	—
389	23	9	37	20	143	23	73	151	13
12 143	1 251	487	2 486	1 237	4 464	1 622	1 602	5 049	1 208

arendași, cari se cifrează la 5336, reprezentând 50% din totalul de 11.164 alegători. Urmează 1355 avocați, sau 11%; 884 sau 7% medici, farmaciști etc.; 756 comercianți și industriași sau 6%; 595 profesori sau 5%. Mai cităm 252 ingineri și arhitecți, 395 funcționari, 472 militari, 424 magistrați, 248 preoți, 259 pensionari, etc.

La colegiul II de Senat proprietarii mari și agricultorii formează de asemenea grupa cea mai numeroasă: 5533 alegători, sau 40%, din totalul de 13.757. Comercianții și industriașii iau rându-l al doilea cu 1399 sau 10%, nu prea distanțați de cei 1368 avocați; pensionarii sunt reprezentați în acest colegiu prin 1255 alegători sau 9%, și funcționarii prin 1005 sau 7%. Mai notăm: 390 ingineri și arhitecți, 962 profesori, 261 militari, 156 magistrați, 513 medici, 557 preoți, etc.

Pentru a căpăta o privire generală a repartiziunii alegătorilor din punctul de vedere al profesiei, am contopit în tabela No. 8 pe toți alegătorii direcți pe care i-am găsit înscrși în listele valabile pe 1911; între ei nu se cuprind însă delegații colegiului III și din această cauză cifrele din această tabelă nu se potrivesc cu cele din tabela No. 1.

Față cu cele ce am văzut mai sus, eră firesc ca agricultorii să formeze contingentul cel mai mare de alegători: 33.066, ceea ce la totalul de 82.003 reprezintă 40%. În al doilea rând vine categoria funcționarilor cu 12.143 sau 14,7% alegători; comercianții și industriașii în număr de 11.917 vin în rândul al 3-lea cu 14,6%; mai notăm 4803 profesori, învățători etc., sau 5,8%; 4464 preoți sau 5,4%; 2486 avocați sau 3%; 1622 pensionari; 1602 de profesiune liberă; 1251 militari; 1237 medici etc. Remarcăm numărul mic de magistrați: 487, și de ingineri și arhitecți: 668, ce am găsit înscrși în liste; aceasta dovedește că anumite clase sociale se țin încă departe de viața politică; altele din contră precum preoții, profesorii, avocații dovedesc mai mult interes pentru exercițiul drepturilor lor politice.

Repartiția generală a alegătorilor după profesiune, pe care o văzurăm pentru totalul celor 30 județe, nu este aceeași, când considerăm județele în parte. Este adevărat că în foarte multe părți agricultorii predomină în proporții mari: așa de exemplu în jud. Gorj găsim 1257 agricultori față de 1936 alegători; în R.-Sărat 1011 agricultori față de 1924 alegători, în Romanați cu 2043 agricultori față de 2745 alegători.

Sunt însă alte județe, în cari numărul agriculturilor alegători e egalat de acela al altor profesii, ba chiar întrecut de comercianți sau funcționari. Astfel în jud. Brăila, din 2823 alegători numai 497 sunt

agricultori, în timp ce numărul comercianților și industriașilor alegători e de 789, aproape de 2 ori mai mare; chiar numărul funcționarilor alegători—574—întrece pe acel al agricultorilor.

În unele județe numărul funcționarilor alegători întrece pe acel al oricărei alte profesii. Astfel este în jud. Iași, unde se găsesc 954 funcționari alegători, față de 455 agricultori alegători și față de 372 industriași și comercianți alegători.

§ 4. Clasificarea alegătorilor după cens.

Legea electorală impune cetățeanului român să plătească către Stat o dare cât de mică (impozitul personal), pentru ca să poată figura în listele de alegători. În afară de aceasta am văzut că distincțiunea colegiilor este bazată principalmente pe venitul funciar, rural sau urban, pe care îl posedă alegătorul. În unele cazuri legea acordă dispense de cens alegătorilor cari întrunesc anumite condițiuni de cultură sau de poziție socială.

Censul formând astfel o bază esențială pentru înscrierea alegătorilor, am căutat să deosebim pe aceștia din punctul de vedere al averii lor imobiliare și am prevăzut în tabelele No. 3—7 diferite categorii, ținând seamă de condițiunile cerute la fiecare colegiu.

În tabela No. 3 care privește pe alegătorii colegiului I de Cameră—cei mai bogați și cărora nu se acordă nici o dispensă de cens—am distins 5 categorii, după importanța venitului funciar rural sau urban. Rezultatele generale sunt următoarele:

7 737	alegători au un venit dela	1 200 — 2 000	lei, sau	50,8	%
4 682	" " " "	2 001 — 5 000	" "	30,6	%
1 130	" " " "	5 001 — 10 000	" "	7,3	%
915	" " " "	10 001 — 40 000	" "	6,0	%
251	" " " "	peste 40 000	" "	1,6	
536	" " nu se arată venitul			3,7	
15 301	" în total			100,00	

Cei mai numeroși dintre alegătorii acestui colegiu sunt cei cu venituri modeste dela 1200—2000 lei, cari reprezintă peste 50% din totalul alegătorilor; urmează apoi cei cu venituri dela 2000—5000 lei, al căror contingent reprezintă 30% din total. Alegătorii cari dispun de un venit funciar mai mare de 5000 lei reprezintă deabia 15%. Bogătașii României, cu un venit mai mare de 40.000 lei, cari iau parte la viața politică, sunt în număr de 251, reprezentând deabia 1,6% din tota'ul alegătorilor acestui colegiu. Cei mai mulți bogătași sunt înscriși în județele Ialomița, Brăila, Roman, Vlașca, Teleorman, Ilfov. Județul Muscel nu are nici unul. Alegătorii cari

dispun de un venit între 10—40.000 lei sunt mai numeroși în Ilfov: 123.

La colegiul II de Cameră (tab. No. 4), unde nu se cere alegătorilor decât o dare către Stat de 20 lei pe an, am deosebit numai pe alegătorii cu cens de cei dispensați, în categoria acestora din urmă intrând profesiunile libere, ofițerii în retragere, pensionarii și cei cari au absolvit măcar învățământul primar. Din totalul de 33.270 alegători ai acestui colegiu, 11.956 sau 35% au fost înscriși cu cens și 21.314 sau 65% sunt dispensați. De remarcat jud. Drohoi cu 20 alegători cu cens față de 448 dispensați; jud. Suceava cu 2 alegători cu cens față de 245 dispensați și jud. Vaslui cu 13 alegători censitari față de 368 dispensați.

La colegiul III de Cameră dispensa de cens pentru votul direct se acordă învățătorilor, preoților și celor cari plătesc o arendă anuală de cel puțin 1000 lei. Din tab. No. 5 se vede că numărul alegătorilor cu cens este mult mai mare decât al celor dispensați: 26.677 sau 80% față de 6755 sau 20%.

Condițiunile censului sunt mai grele la colegiul I de Senat, unde venitul funciar este minimum de 2000 lei. Aici însă legea prevede numeroase dispense pentru foștii senatori și deputați, generalii și colonelii, foștii miniștri; cei cu o diplomă de doctor sau licențiat într'o specialitate și cari au exercitat profesiunea lor 6 ani, etc. La împărțirea alegătorilor după cens am admis aceiaș grupare ca la colegiul I de Cameră, bine înțeles începând dela 2000 lei. Rezultatele se arată prin cifrele următoare:

Dela 2 001 — 5 000 lei	5 636 alegători sau 50,0 %
„ 5 001 — 10 000 „	1 126 „ „ 10,0 %
„ 10 001 — 40 000 „	902 „ „ 8,0 %
„ 40 001 în sus „	242 „ „ 2,2 %
Nu se arată venitul	251 „ „ 2,3 %
Dispensați de cens	3 007 „ „ 27,5 %
Total	11 164 100,0

După cum se vede, cei mai mulți alegători din acest colegiu nu au un venit mai mare de 5000 lei; numeroși sunt de asemenea și dispensații cari reprezintă 27,5% din total. Bogătașii cu un venit mai mare de 40.000 lei sunt numai 242; cei mai mulți în Vlașca, Ialomița, Brăila, Roman, Ilfov.

Dacă apropiăm datele privitoare la acest colegiu de acelea ale colegiului I de Cameră, constatăm că la Senat alegătorii cu mai mult de 2000 lei sunt în număr de 7906, pe când la colegiul I de Cameră aciași categorie este formată din 6978 alegători. Această diferență, care provine mai cu seamă dela grupa celor cu 2000—5000 lei, nu se explică decât prin reaua întocmire a listelor electorale.

Pentru colegiul II de Senat, unde censul este redus între 2000 și 800 lei, am prevăzut următoarea clasificare a alegătorilor:

Cu venit funciar dela 800 — 1 199 lei . . .	3 081 alegători sau	22,3 %
" " " " 1 200 — 2 000 " . . .	5 308 " "	39,9 %
Nu se arată venitul	228 " "	1,5 %
Patentari cl. I și II	293 " "	1,7 %
Dispensați de cens	4 847 " "	35,5 %
Total	13 757 " "	100,0

Se știe că în acest colegiu, în afară de cei cu un venit funciar urban sau rural dela 800—2000 lei, fac parte comercianții și industriașii, patentari de cl. I și II. Dispense de cens se acordă: celor cu diplomă de doctor sau licențiat, foștilor și actualilor magistrați cu o vechime de cel puțin 6 ani, inginerilor, arhitecților, profesorilor, pensionarilor cu minimum 1000 lei, etc.

După cum vedem din cifrele de mai sus, cei mai mulți dintre alegătorii acestui colegiu sunt cei cu censul între 1200—2000 lei, cari reprezintă 39% din total; sunt deasemenea numeroși și dispensații, al cărui coeficient este de 35,5%. Patentari sunt puțini; este însă curioasă distribuția lor pe județe: 59 în Teleorman, 41 în Dâmbovița (probabil arendași) și numai 37 în Ilfov.

O clasificare generală a alegătorilor din punctul de vedere al censului, ne-o dă tabloul No. 9 (pag. 32).

În prima parte a acestui tablou se prevăd la olaltă alegătorii direcți înscriși în listele pentru Cameră, fără deosebire de colegiu. Numărul lor total fiind de 82.003, constatăm că în baza averii au fost înscriși 41.978 alegători, adică 51,1% din total; 11.956 alegători sau 14,5% figurează în baza unei contribuțiuni directe ce o plătesc Statului, iar 28.069 sau 34,5% sunt dispensați de cens. După cum vedem, alegătorii înscriși în puterea averii predomină numericeste asupra celorlalți; dintre aceștia marea majoritate o formează alegătorii cu averi modeste, până la 1200 lei, al căror număr reprezintă aproape o treime din totalul alegătorilor; cei cu avere mijlocie dela 1201—10.000 lei reprezintă 16,6%; iar alegătorii dela 10.000 lei în sus dau un contingent foarte redus: 1,4%, numărul lor fiind de 1166.

O clasificare amănunțită pe județe a alegătorilor pentru Cameră se găsește în tabela No. 10, (pag. 33), în care colegiile au fost întrupate, pentru a da o privire mai exactă asupra repartiției averilor imobiliare.

În ceea ce privește pe alegătorii dela Senat, repartiția lor după cens e cuprinsă în partea de jos a tabelii No. 9. Din totalul de 24.921 alegători am găsit 16.774 înscriși în baza venitului funciar,

Tabela No. 9.

AVEREA ALEGĂTORILOR DIRECTEȚI

Pentru Camera Deputațiilor

Totalul alegătorilor directeți	Inscriși în baza venitului funciar						Inscriși în baza contribuțiilor directe (Colegiul II)	Dispensați de cens
	Peste 40 000 lei							
	300—1 199	1 200—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—40 000	Nu se arată venitul		
Cifre absolute	26 677	7 787	4 682	1 130	915	251	11 956	28 069
%	32,5	9,5	5,7	1,4	1,1	0,3	14,5	34,5

Pentru Senat

Totalul alegătorilor directeți	Inscriși în baza venitului funciar						Inscriși ca patentari cl. I și II	Dispensați de cens
	Peste 40 000 lei							
	800—1 199	1 200—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—40 000	Nu se arată venitul		
Cifre absolute	3 081	5 308	5 636	1 126	902	242	293	7 854
%	12,3	21,3	22,6	4,4	3,6	0,9	1,5	31,5

Avea alegătorilor direcți pentru Camera Deputaților.

Tabela No. 10.

No. curent.	JUDEȚELE	VENITUL FUNCİAR URBAN SAU RURAL							Inscși în baza contribuțiilor directe (Coleg. II)	Dispensați de cens
		300—1199	1200—2000	2001—5000	5001—10000	10001—40000	Peste 40000 lei	Nu se arată venitul		
1	Argeș	1 004	272	180	32	17	5	1	345	884
2	Bacău	623	204	97	21	43	5	—	120	968
3	Botoșani	442	136	46	23	36	13	42	118	1 007
4	Brăila	286	245	199	81	45	18	—	762	1 187
5	Buzău	2 402	391	82	33	31	7	151	746	1 303
6	Covurlui	1 047	199	198	55	35	6	—	555	1 393
7	Dâmbovița	549	283	116	29	35	6	13	281	678
8	Dolj	1 128	450	314	65	45	16	2	739	2 191
9	Dorohoiu	1 669	117	68	24	30	11	1	20	573
10	Fălciu	205	70	63	10	18	3	—	55	466
11	Gorj	952	226	133	33	10	2	—	110	470
12	Ialomița	1 370	261	114	24	25	25	10	257	565
13	Iași	415	208	136	35	34	4	3	218	2 208
14	Ifov	3 212	1 120	947	242	123	14	67	3 523	3 213
15	Mehedinți	1 752	301	175	21	20	4	—	366	749
16	Muscel	484	185	143	18	9	—	—	171	565
17	Neamț	102	144	64	16	17	4	—	173	402
18	Olt	831	304	157	38	19	6	2	112	586
19	Prahova	930	418	269	59	47	4	48	747	1 455
20	Putna	800	342	190	39	23	1	2	324	803
21	R.-Sărat	918	214	93	12	24	7	—	196	460
22	Romanați	175	106	68	12	21	18	—	116	578
23	Suceava	1 092	337	156	39	19	6	110	369	707
24	Roman	662	91	44	14	10	9	—	2	418
25	Tecuci	440	189	88	17	19	10	1	79	419
26	Teleorman	400	253	132	43	48	14	1	776	1 190
27	Tulova	393	190	96	13	30	5	—	188	854
28	Vaslui	617	71	50	25	37	3	—	13	518
29	Vâlcea	912	308	211	35	16	3	—	213	551
30	Vlașca	955	152	53	19	29	22	82	262	708
	Total	26 677	7 787	4 692	1 130	915	251	536	11 956	28 069

ceea ce reprezintă 670/0; 293 sau 1,50/0 înscriși ca patentari de cl. I și II și 7854 sau 31,50/0 dispensați de cens. După cum vedem, dispensații sunt chiar în cifre proporționale mai puțini numeroși la Senat ca la Camera.

§ 5. Alegătorii și știința de carte.

În afară de distincțiunea pe care legea electorală o stabilește, pentru formarea colegiilor, pe baza averii sau a pozițiunii sociale, știința de carte constituie și ea un criterium pentru diferențierea alegătorilor: întâi, la colegiul al II-lea de Cameră legea prevede scutire de cens pentru cei cari au absolvit cel puțin învățământul primar; al doilea, la colegiul III, pentru ca alegătorii să voteze direct, li se cere să știe citi și scrie.

Din listele electorale, pe care le-am avut în vedere în acest studiu, n'am putut deosebi pe alegătorii cu știință de carte de ceilalți, fiindcă această însușire nu se prevede anumit la fiecare alegător. Cu toate acestea sunt alegători în colegii superioare, cari nu știu carte, dar întrunesc condițiunile censului, pentru a figura în aceste colegii. Deasemenea sunt numeroși alegători în colegiul II de Cameră, dispensați de cens ca titrați; nu însă aceștia dau contingentul întreg al știutorilor de carte. O indicațiune slabă s'ar putea căpăta din numărul alegătorilor direcți dela colegiul III, dar aceștia reprezintă numai o pătură subțire din populațiunea rurală, iar orașenii lipsesc, pen-trucă, cum am văzut mai sus, printr'o ciudată interpretare a legii, listele electorale ale colegiului III din 25 județe nu cuprind nici un alegător direct, locuitor în comunele urbane.

Cu toate acestea știința de carte este preconizată astăzi ca un criterium excelent pentru diferențierea alegătorilor și din acest punct de vedere ar fi de mult interes să știm, câți alegători avem cu știință de carte și câți sunt încă analfabeți.

Din nenorocire statisticile publicate pân'acum nu sunt în stare să răspundă exact la această chestiune. Este adevărat că la 1899, cu ocaziunea recensământului populațiunii, s'a arătat câți locuitori erau cu știință de carte și câți fără, deosebindu-se Românii de străini, bărbații de femei; însă gruparea vârstei n'a corespuns scopului ce urmărim acum. Locuitorii din punctul de vedere al instrucțiunii au fost divizați astfel: dela 7—15 ani și peste 15 ani; alegători nu pot fi însă decât cei dela 21 ani în sus, astfel că cei între 15 și 21 ani, sunt cuprinși în plus în cifrele ce vom citi din lucrarea noastră: „Recensământul general al populațiunii României“, București 1905.

Diviziunea aceasta priviã în special numărul copiilor în vârstã de școalã deosebiți de ceilalți locuitori.

La 1899 numărul Românilor bărbați peste 15 ani din întreaga țară se împãrțiã în :

453.180 sau 27⁰/₀ cu știință de carte

1.215.110 sau 73⁰/₀ fără știință de carte.

Fără locuitorii din Dobrogea, cifrele se prezintă astfel :

432.144 sau 27⁰/₀ cu știință de carte

1.164.719 sau 73⁰/₀ fără știință de carte

Statistica n'a deosebit însă, câți sunt locuitorii dela 15—21 ani, cari știu carte și din această cauză nu putem stabili, care ar fi fost atunci efectivul alegãtorilor cu știință și fără știință de carte.

De altã parte este cert că dela 1899 până astăzi instrucțiunea a făcut progrese însemnate în poporul nostru, așa că n'am puteã aplicã populațiunii actuale coeficientul de analfabeți pe care l-am gãsit acum 14 ani.

Dovezi despre rãspândirea științei de carte în ultimii ani, le gãsim pe de o parte în statistica cãsãtorișilor, publicatã de acest departament, de altã parte în statistica lucratã de Ministerul Instrucțiunii publice, apãrutã în 1910, sub titlul: „Recensãmântul general al știutorilor și neștiutorilor de carte din România în anul 1909“.

În mișcarea populațiunii se înregistreazã în mod regulat, dupã actele stãrii civile, câți din soși au știut semnã sau nu în registre, la cãsãtoria lor. Dacă semnãtura nu este un indiciu perfect despre știința de carte, în tot cazul este un mijloc ușor și exact pentru statisticã. Urmãrind numărul bărbașilor, cari s'au cãsãtorit dela 1895—1905, am putut formã tabloul urmãtor, care este privitor pe țara întregã, comunele urbane și rurale întrunite :

Tabela No. 11.

Bãrbașii cãsãtoriși în România
repartizați dupã știința de carte

Anul	Au știut semnã în registru		N'au știut semnã	
	Cifre abs.	%	Cifre abs.	%
1895	14 657	35,3	26 825	64,7
1896	16 842	35,6	30 482	64,4
1897	16 365	39,3	25 243	60,7
1898	17 973	41,1	25 788	58,9
1899	20 414	40,7	29 726	59,3
1900	17 589	43,5	22 826	56,5
1901	19 544	44,7	24 206	55,3
1902	24 856	44,8	30 600	55,2
1903	25 516	46,6	29 285	53,4
1904	25 287	48,7	26 627	51,3
1905	25 437	49,6	25 808	50,4

Progresul învățământului reiese în mod evident din aceste cifre; pe când la 1895 bărbații căsătoriți, cari știau să iscălească în registre, reprezentau numai $35,3^0/0$, iar analfabeții $64,7^0/0$, adică aproape două treimi, peste 11 ani știutorii de carte au atins aproape proporția de $50^0/0$.

Este sigur că astăzi proporția știutorilor de carte este și mai mare, astfel că putem spune că analfabeții s'au redus la o treime din totalul bărbaților cari se căsătoresc.

O altă dovadă a răspândirii din ce în ce mai mare a învățământului primar în România a adus-o lucrarea întreprinsă în anul 1909, din ordinul fostului ministru al școalelor, d-l Sp. C. Haret, pentru a se recenziă știutorii și neștiutorii de carte din întreaga populațiune a țării. Această importantă cercetare s'a făcut prin mijlocirea membrilor corpului didactic primar, cari în contact cu școlarii erau în măsură să culeagă informațiuni cât mai apropiate de adevăr. Din nefericire însă, rezultatele publicate n'au corespuns tocmai așteptărilor, din împrejurări ce n'avem nevoie să le relevăm aici.

În prima linie populațiunea recensiată nu reprezintă pe toți locuitorii, cari trebuiau să fie luați în seamă la această cercetare, Instrucțiunile ministeriale prevedeau să se înscrie toți locuitorii dela 7 ani în sus și după rezultatele generale publicate în 1910, de d-l Prof. G. Arghirescu, se vede că recensământul a cuprins 5.047.342 persoane, din cari 2.631.166 sau $52^0/0$ bărbați și 2.416.176 sau $48^0/0$ femei. Aceste cifre însă sunt inferioare realității. Populațiunea întreagă, a României în anul 1909 se ridică la minimum 6.900.000; dacă din acest număr scădem pe copiii până la vârsta de 7 ani, al căror procent este, după statistică, de $21,2^0/0$ ¹⁾ deci în cifră absolută 1.462.800 copii, atunci rezultă că numărul locuitorilor, cari urmau să fie cercetați în vederea științei lor de carte, trebuia să atingă cifra minimă de 5.438.000. Cum recensământul în chestiune n'a cuprins decât 5.047.342, rezultă o omisiune de 390.658 persoane, care nu se pot deosebi între știutori și neștiutori de carte. Este o omisiune cu atât mai însemnată, cu cât ea pare a proveni mai cu seamă din centrele populate ale țării. Așa de ex. în București recensământul știutorilor de carte n'a cuprins decât 151.731 persoane dintr'o populațiune de aproape 320.000 locuitori, din care scăzând copiii până la 7 ani în cifră de aproximativ 70.000, urmează că populațiunea, care trebuia să facă obiectul cercetării din punctul de vedere al științei de carte, se urcă la 250.000. Este dară, numai aici, o omisiune de aproape

1) Vezi Tab. No. 14 din publicațiunea: „Recensământul general al populației României din 1899.“

100.000 persoane, care negreșit înrăurește simțitor asupra rezultatelor dobândite.

Dacă totuș am face abstracție de această împrejurare și am voi să socotim numărul știutorilor de carte dela 21 ani în sus, după publicațiunea Ministerului Instrucțiunii publice, tot n'am putea avea cifre complete, din cauză că împărțirea după vârstă s'a făcut numai la neștiutorii de carte și la aceia cari știu numai să citească și să scrie; nu s'au împărțit după vârstă persoanele cari au absolvit cursul primar și acelea care posedă studii superioare.

Iată câteva cifre scoase din această publicațiune, în legătură cu cestiunea ce ne interesează și care privesc România întreagă, împreună cu Dobrogea.

1. Români (bărbați) neștiutori de carte dela 21 ani în sus	887 096
2. " " cari știu numai să citească și să scrie, dela 21 ani în sus	401 961
3. " " cu certificate de învățământ primar (fără deosebire de vârstă	299 753
4. " " cu studii superioare	64 499

Admițând că în totalul Românilor cu învățământ primar complet și cu studii superioare, cei dela 21 ani în sus reprezintă 40⁰/₀, atunci s'ar putea încercă o *evaluare* a numărului celor cu știință de carte dela 21 ani în sus, în modul următor:

Români cari știu numai să citească și să scrie	401 961
" cu învățământ primar, secundar și superior	145 700
Total	<u>547 661</u>

Așă dară într'un sistem electoral, care ar desființa diferențierea pe colegii după cens, domiciliu, etc. și ar admite ca criterium între alegătorii direcți și indirecti, condițiunea de a ști să citească și să scrie, ar trebui să ne bazăm, în țara întreagă, pe un efectiv de *minimum* 547.000 alegători, adică de 6 ori mai mulți decât alegătorii cari figurează acum în listele electorale. Socotim cifra de 547.000 ca minimă, pentru că după cum am văzut mai sus, la recensământul știutorilor de carte s'au omis aproape 400.000 persoane, dintre cari bine înțeles că trebuie să fie mulți cari ar întruni condițiunile pentru a figura în rândul alegătorilor ¹⁾.

Ridicând efectivul alegătorilor la cifra de mai sus, ar rezultă că din 100 bărbați Români mai mari de 21 ani, o treime ar fi înscrisă în listele electorale ca alegători direcți.

1) De altă parte trebuie ținut în seamă că dela 1909 până astăzi contingentul știutorilor de carte a trebuit să se înmulțească simțitor, dat fiind progresul răspândirii instrucțiunii în anii din urmă, așa că totalul cetățenilor cu știință de carte ar putea trece și cu 100.000 peste cifra dată de noi mai sus printr'o evaluare minimă.

Rezultatul acesta este bazat pe simple evaluări pe cari le-am făcut cu cifre aproximative. Este bine înțeles că nu putem pune temei pe aceste date, până ce nu se vor cunoaște în amănunte rezultatele recensământului populației din 1912, care va desvăli adevărata situație a populației din punctul de vedere al științei de carte¹⁾.

1) „Știința de carte“ trebuie înțeleasă aici în sensul cel mai larg, fără nici o diferențiere sub raportul studiilor făcute.

CAPITOLUL II.

STATISTICA ALEGERILOR

Activitatea corpului electoral.

Studiând în capitolul I structura corpului electoral, am utilizat listele electorale care au servit la alegerile din 1911. În acest al doilea capitol ne propunem a urmări activitatea corpului electoral, manifestată la alegerile din 1907 și 1911, și a continua cu modul acesta studiul nostru din 1905.

Cercetând la ce epoci s'au efectuat, sub domnia Majestății Sale Regelui Carol, alegerile pentru Corpurile legiuitoare, am constatat că până la 1911 colegiile electorale au fost chemate de 24 ori să aleagă pe reprezentanții națiunii, și anume în 15 rânduri pentru amândouă Corpurile legiuitoare, în 5 rânduri numai pentru Senat și în 4 rânduri numai pentru Camera Deputaților. În 1879 și 1883 alegerile s'au făcut în vederea modificării Constituțiunii. Datele convocării corpurilor electorale precum și Președinții Consiliului de Miniștri, cari au prezidat aceste alegeri, au fost înscrși în publicațiunea noastră precedentă (pag. 7). Recapitularea datelor când s'au efectuat alegerile, în epoca dela 1866—1911, se arată în tabloul dela pag. următoare 40.

Din acest tablou se poate observa că la începutul vieții noastre parlamentare alegerile erau mai frecvente, din cauza frământărilor politice prin care trecea țara. De la 1879 încoa, odată cu încheierea României în forma sa constituțională de acum, se respectă mai mult termenul consacrat pentru durata legislaturilor, astfel că alegerile sunt mai rare ca în trecut.

Tabela No. 12.

Camera Deputaților

DATA ALEGERII		
ANUL	L U N A	Observațiuni
1867	Decembrie	
1868	Iulie	
1869	Martie	
1870	Maiu	
1871	Maiu	
1876	Iunie	
1879	Maiu	Constituantă
1883	Aprilie	Constituantă
1884	Noembrie	
1888	Ianuarie	
1888	Octombrie	
1891	Aprilie	
1892	Februarie	
1895	Noembrie	
1899	Maiu	
1901	Martie	
1905	Ianuarie	
1907	Maiu	
1911	Februarie	

Tabela No. 13.

Senatul

DATA ALEGERII		
ANUL	L U N A	Observațiuni
1866	Noembrie	
1868	Iulie	
1869	Martie	
1869	August	
1870	Maiu	
1871	Maiu	
1876	Martie	
1877	Aprilie	
1879	Maiu	Constituantă
1883	Aprilie	Constituantă
1884	Noembrie	
1888	Octombrie	
1892	Februarie	
1895	Noembrie	
1899	Maiu	
1901	Martie	
1905	Ianuarie	
1907	Maiu	
1911	Februarie	

Alegerile pe care le vom avea în vedere în capitolul de față, spre a studia activitatea corpului nostru electoral, sunt acelea din Mai 1907, prezidate de d-l D. A. Sturdza, după răscoalele țărănești din primăvara aceluși an și acelea din Februarie 1911, prezidate de d-l P. P. Carp.

Asupra anumitor puncte ne vom referi și la datele privitoare la celelalte două alegeri precedente, din 1901 și 1905, pe care le-am studiat în publicațiunea noastră anterioară, căutând astfel să expunem caracterele mai însemnate ale felului cum se manifestă corpul nostru electoral.

§ 1. Participarea alegătorilor în alegeri.

§ 1. Participarea alegătorilor în alegeri depinde de multe împrejurări politice, dar în prima linie de educațiunea civică a locuitorilor și de interesul ce pun pentru afacerile publice. Sunt țări în care legea prescrie alegătorilor obligațiunea de a lua parte la vot, sub anumite sancțiuni. Acolo, [de sigur, participarea corpului electoral este mai activă decât la noi, unde votul este cu totul facultativ.¹⁾

În tabelele No. 14—18 (pag. 42—51) înfățișăm pentru fiecare colegiu în parte, numărul alegătorilor cu drept de vot, numărul votanților și proporția acestora la 100 de alegători; toate aceste elemente sunt date în amănunte, pe județe, pentru alegerile din 1901,

¹⁾ În Austria sunt anumite părți ale imperiului, unde există obligativitatea votului. La alegerile din 1911, se constată că în țările cu votul obligatoriu au luat parte la vot 90,5 % din numărul alegătorilor, pe când în țările cu votul facultativ, proporția alegătorilor votanți a fost de 75,1 % (Vezi Statistische Monatsschrift, Nov.-Dez. 1911.)

1905, 1907 și 1911, după rezultatele obținute la primul scrutin. Cu modul acesta se va putea urmări participarea alegătorilor la vot, în aceste 4 alegeri din urmă, dintre cari cea dintâi s'a făcut sub imperiul vechii legi electorale din 1884, iar celelalte trei sub acela al legii de procedură electorală din 9 Iunie 1903, care a avut de scop de a garanta secretul votului și libertatea alegerilor; tot în acelaș scop această din urmă lege a suferit câteva modificări în 1906, modificări asupra cărora am vorbit în capitolul I.

Pentru a înlesni cercetarea participării alegătorilor la vot, am rezumat în tab. No. 19 (p. 52) rezultatele generale pe colegii și alegeri. Această tabelă dovedește dela prima vedere că participarea la vot a alegătorilor a devenit mai activă în timpul din urmă la toate colegiile, ceace demonștră folosul și eficacitatea legilor cari au înconjurat alegerile de mai multă libertate și de mai mare chezășie a secretului votului.

La colegiul I de Cameră, care precum am văzut, este format din elementele cele mai înstărite, de unde la 1901 nu luau parte la vot decât $70,52\%$ din numărul alegătorilor înscriși, acest contingent a crescut treptat-treptat la $73,09\%$, $76,83\%$ și la alegerea din 1911 a ajuns la $78,19\%$. Mai este încă de observat că alegătorii acestui colegiu iau în alegeri o parte mai activă decât celelalte colegii și decât Senatul, unde rareori și numai excepțional întâlnim un contingent de 74% . Dacă cercetăm pe județe (tab. No. 14), proporțiile la diferitele alegeri, vedem că ele variază mult. În 1907 contingentul cel mai mare se semnalează în județele Olt și Vlașca (peste 90%); cel mai mic în Ilfov, unde de altminteri participarea alegătorilor la alegeri a fost totdeauna mai slabă. În 1911 găsim la Gorj $88,1\%$ din alegători, ca cea mai ridicată proporție, iar cea mai slabă tot la Ilfov cu $66,9\%$.

Colegiul II de Cameră, reprezentând burghezimea, nu ia o parte așa de activă la alegeri; cu toate acestea în ultimele 2 alegeri vedem proporțiile crescând dela $65-66\%$, cât eră înainte, la $70,48\%$ în 1907 și 74% în 1911. Mai cu seamă la acest colegiu trebuie întrezărit efectul legilor din 1903 și 1906. La alegerea din 1907 semnalăm în jud. Gorj $94,1\%$ votanți, proporție ce nu fusese niciodată atinsă; cu toate acestea în Teleorman n'au luat parte decât $48,7\%$, iar în Ilfov $51,1\%$ din totalul alegătorilor. La alegerea din 1911 nu mai întâlnim asemenea proporții mici; în Ilfov participă $62,4\%$; contingentul cel mai mare îl găsim în jud. R.-Sărat, unde iau parte la vot $87,2\%$ din totalul alegătorilor acestui colegiu.

Despre colegiul III de Cameră putem zice acelaș lucru, că participarea la vot a mers crescând: pe când la 1901 proporția vo-

PARTICIPAREA ALEGĂ

Colegiul I

Tab. No. 14

INTĂIUL

No. curent	JUDEȚELE	1901		
		Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % rața de ale- gători
1	Argeș	407	302	74,2
2	Bacău	341	244	71,5
3	Botoșani	283	232	81,1
4	Brăila	625	405	64,8
5	Buzău	730	574	78,6
6	Covurlui	564	447	79,2
7	Dâmbovița	465	339	72,9
8	Dolj	1 047	743	71,0
9	Dorohoi	162	138	85,2
10	Fălciu	185	122	65,9
11	Gorj	362	266	73,5
12	Ialomița	476	382	80,2
13	Iași	471	347	73,4
14	Ilfov	3 525	2 020	57,3
15	Mehedinți	526	410	77,9
16	Muscel	284	231	81,3
17	Neamț	210	141	67,1
18	Olt	383	263	68,7
19	Prahova	758	567	74,8
20	Putna	659	487	73,9
21	R.-Sărat	435	326	74,9
22	Roman	195	150	76,9
23	Romanați	462	323	69,9
24	Suceava	158	118	74,7
25	Tecuci	341	282	82,7
26	Teleorman	579	415	71,7
27	Tutova	306	259	84,6
28	Vaslui	194	131	67,5
29	Vâlcea	445	352	79,1
30	Vlașca	373	233	62,5
	Total	15 951	11 249	70,52

TORILOR LA ALEGERI
de Cameră

SCRUTIN

1905			1907			1911		
Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători
413	335	81,1	457	385	84,2	507	412	81,2
357	266	74,5	403	320	79,4	370	284	76,8
291	211	72,5	285	226	79,3	296	229	77,4
580	452	77,9	557	463	83,1	588	456	77,6
749	619	82,6	643	553	86,0	695	541	77,8
496	409	82,5	650	462	71,1	493	389	78,9
463	371	80,1	519	400	77,1	482	380	78,8
1 072	797	74,3	1 027	807	78,6	892	732	82,1
205	166	81,0	233	195	83,7	251	196	78,1
190	169	88,9	183	152	83,1	164	125	76,2
387	314	81,1	393	331	84,2	404	356	88,1
469	366	78,0	523	404	77,2	459	373	81,3
488	359	73,6	545	403	73,9	420	338	80,5
3 218	1 737	54,0	1 501	1 471	58,8	2 513	1 682	66,9
535	417	77,9	648	481	74,2	521	419	80,4
283	239	84,4	326	235	72,1	355	287	80,8
197	158	80,2	227	196	86,3	248	193	77,8
465	409	88,0	442	402	91,0	526	425	80,8
745	619	83,1	757	631	83,4	845	679	80,4
657	400	60,9	701	534	76,2	597	476	79,7
496	359	72,4	417	353	84,7	350	289	82,6
226	170	75,2	266	199	74,8	225	184	81,8
508	448	88,2	670	573	85,5	667	557	83,5
167	129	77,2	150	120	80,0	168	128	76,2
332	249	75,0	312	271	86,9	324	278	85,8
586	430	73,4	588	441	75,0	491	387	78,8
334	252	75,4	415	334	80,5	334	268	80,2
218	145	66,5	177	126	71,2	186	137	73,7
498	402	80,7	567	454	80,1	573	474	82,7
348	278	79,9	371	335	90,3	357	288	80,7
15 973	11 675	73,09	15 953	12 257	76,83	15 301	11 962	78,19

PARTICIPAREA ALEGĂ

Colegiul II

Tab. No. 15

INTĂIUL

No. curent	JUDEȚELE	1901		
		Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la 0/0 față de ale- gători
1	Argeș	633	483	76,3
2	Bacău	907	674	74,3
3	Botoșani	639	492	77,0
4	Brăila	1 519	1 010	66,5
5	Buzău	1 453	1 011	69,6
6	Covurlui	1 646	1 117	67,9
7	Dâmbovița	516	447	86,6
8	Dolj	2 638	1 524	57,8
9	Dorohoi	275	212	77,1
10	Fălciu	314	243	77,4
11	Gorj	252	225	89,3
12	Ialomița	543	312	57,5
13	Iași	2 193	1 644	75,0
14	Ilfov	6 984	3 737	53,5
15	Mehedinți	1 122	755	67,3
16	Muscel	448	353	78,8
17	Neamțu	455	229	50,3
18	Olt	290	242	83,4
19	Prahova	1 852	1 065	57,5
20	Putna	1 007	709	70,4
21	R.-Sarat	569	376	66,1
22	Roman	410	363	88,5
23	Romanați	720	447	62,1
24	Suceava	204	156	76,5
25	Tecuci	364	280	76,9
26	Teleorman	1 666	1 156	69,4
27	Tutova	794	614	77,3
28	Vaslui	238	207	87,0
29	Vâlcea	499	418	83,8
30	Vlașca	724	544	75,1
	Total	31 874	21 045	66,02

TORILOR LA ALEGERI

de Cameră

SCRUTIN

1905			1907			1911		
Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători
693	538	77,6	889	676	76,0	798	614	80,7
899	600	66,7	899	782	87,0	886	721	81,4
732	598	81,7	858	737	85,9	958	721	75,3
1 869	1 369	75,4	1 839	1 389	75,5	1 817	1 337	73,6
1 549	1 118	72,2	1 569	1 276	81,3	1 784	1 412	79,1
2 007	1 378	68,7	2 105	1 636	77,7	1 795	1 315	73,3
532	449	84,4	599	539	90,0	605	499	82,5
3 186	1 919	60,2	2 845	1 934	68,0	2 542	1 895	74,1
384	298	77,6	395	289	73,2	468	319	68,2
329	289	87,8	420	377	89,8	371	286	77,1
293	246	83,9	286	269	94,1	289	238	82,4
616	413	67,0	691	478	69,2	569	460	80,8
2 497	1 484	59,5	3 023	2 140	70,8	2 251	1 663	73,9
7 181	3 475	48,4	4 685	2 394	51,1	6 496	4 055	62,4
1 130	804	71,1	1 455	871	59,9	794	618	77,8
482	390	80,9	531	374	70,4	487	371	76,2
408	284	69,6	456	370	81,1	436	340	78,0
307	245	79,8	399	357	89,5	453	309	68,2
1 700	984	57,9	1 737	1 231	70,9	1 856	1 418	76,4
1 023	719	70,3	1 126	894	79,4	982	670	68,2
532	441	82,9	576	462	80,2	453	395	87,2
572	478	83,6	681	566	83,1	557	440	79,0
734	560	76,3	849	529	62,3	803	647	80,6
222	185	83,3	229	194	84,7	247	202	81,8
456	331	72,6	475	342	72,0	366	313	85,5
2 125	1 273	59,9	2 472	1 203	48,7	1 723	1 206	70,0
786	620	78,9	879	766	87,1	872	755	86,6
262	204	77,9	326	243	74,5	381	291	76,4
490	372	75,9	614	475	77,4	494	401	81,2
746	636	85,2	980	797	81,3	737	627	85,1
34 742	22 700	65,34	39,888	24 590	70,48	33 270	24,558	74,00

PARTICIPAREA ALEGĂ

Colegiul III

Tab. No. 16

In numărul alegătorilor se cuprind
INTĂIUL

No. curent	JUDEȚELE	1901		
		Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători
1	Argeș	1 719	976	56,8
2	Bacău	1 286	951	73,9
3	Botoșani	694	543	78,2
4	Brăila	743	509	68,5
5	Buzău	2 090	1 372	65,6
6	Covurlui	1 080	634	58,7
7	Dâmbovița	1 475	1 010	68,5
8	Dolj	2 588	1 832	70,7
9	Dorohoi	1 449	558	38,5
10	Fălciu	583	452	77,3
11	Gorj	1 302	832	63,9
12	Ialomița	1 393	684	49,0
13	Iași	774	501	64,7
14	Ilfov	1 232	1 168	94,8
15	Mehedinți	4 049	1 418	35,0
16	Muscel	1 050	633	60,3
17	Neamțu	934	517	55,3
18	Olt	1 184	740	62,5
19	Prahova	2 506	1 466	58,5
20	Putna	1 241	706	56,6
21	R.-Sărat	1 348	866	64,2
22	Roman	695	528	76,0
23	Romanați	1 541	845	54,9
24	Suceava	861	633	73,5
52	Tecuci	840	424	50,5
26	Telorman	1 852	1 391	76,2
27	Tulova	959	688	71,7
28	Vaslui	770	429	55,7
29	Vâlcea	1 794	1 029	57,3
30	Vlașca	1 388	716	53,5
	Total	41 376	25 050	60,54

TORILOR LA ALEGERI

de Cameră

cei direcți și delegații celor indirecti.

SCRUTIN

1905			1907			1911		
Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proporția la 0/0 față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proporția la 0/0 față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proporția la 0/0 față de ale- gători
1 828	1 285	70,3	2 114	1 493	70,6	2 143	1 456	67,9
1 375	1 166	84,8	1 479	1 219	82,4	1 585	1 315	83,0
850	671	78,9	978	811	82,9	1 072	838	78,1
837	617	73,7	1 336	691	51,7	800	598	74,7
2 195	1 780	81,1	2 419	1 962	81,1	3 544	2 981	84,1
1 207	1 043	86,4	1 594	977	61,3	1 564	1 175	75,1
1 568	1 171	74,7	1 760	1 327	75,4	1 680	1 453	86,5
2 611	1 908	73,1	3 438	2 412	70,2	2 908	2 140	73,6
1 706	778	45,6	2 097	1 149	54,8	2 261	1 139	50,4
599	441	73,6	640	531	83,0	673	526	78,2
1 707	1 112	65,1	1 973	1 324	67,1	2 000	1 550	77,5
1 636	562	34,3	1 908	1 088	57,0	2 296	1 165	50,7
747	640	85,7	883	707	80,1	1 004	821	81,8
1 735	1 363	78,6	1 976	1 340	67,8	4 433	1 859	41,9
2 997	1 721	57,4	3 245	1 821	56,1	3 124	1 976	63,3
1 106	968	87,5	1 342	1 068	79,6	1 197	1 021	85,3
745	489	65,6	798	329	41,2	826	639	77,4
1 349	818	60,6	1 720	1 081	62,8	1 625	1 070	65,8
2 565	1 876	73,1	1 982	1 699	85,7	2 390	1 814	75,9
1 371	978	71,3	1 553	999	64,3	1 473	849	57,6
1 417	1 103	77,8	1 747	1 293	74,0	1 520	1 351	88,9
600	519	86,5	711	611	85,9	694	596	85,9
1 574	1 011	64,2	1 752	1 193	68,1	2 042	1 616	79,1
1 098	548	49,9	1 539	1 205	78,3	1 306	1 025	78,5
864	544	63,0	962	614	63,8	953	743	78,0
1 261	1 002	79,2	1 623	1 254	77,3	1 583	1 193	75,4
1 049	819	78,1	1 321	949	71,8	961	792	82,4
787	543	69,0	944	682	72,2	1 156	813	70,3
2 036	1 167	57,3	2 175	1 331	61,2	1 974	1 394	70,6
1 487	1 068	71,8	1 602	1 148	71,7	1 981	1 205	60,8
42 907	29 711	69,25	49 611	34 308	69,15	52 768	37 113	70,33

PARTICIPAREA ALEGĂ

Colegiul I

Tab. No. 17

INTĂIUL

No. curent	JUDEŢELE	1 9 0 1		
		Numărul alegătorilor cu drept de vot	Numărul vo. tanţilor	Proportia la % faţă de alegători
1	Argeş	264	186	70,5
2	Bacău	206	139	67,5
3	Botoşani	200	156	78,0
4	Brăila	468	267	57,1
5	Buzău	341	243	71,3
6	Covurlui	379	309	81,5
7	Dâmboviţa	279	207	74,2
8	Dolj	725	485	66,9
9	Dorohoi	121	100	82,6
10	Fălciu	122	69	56,6
11	Gorj	188	138	73,4
12	Ialomiţa	249	169	67,9
13	Iaşi	498	373	74,9
14	Ilfov	2 694	1 452	53,9
15	Mehedinţi	289	192	66,4
16	Muscel	174	139	79,9
17	Neamţ	123	96	78,0
18	Olt	217	139	64,1
19	Prahova	513	402	78,4
20	Putna	361	262	72,6
21	R.-Sărat	218	168	77,1
22	Roman	132	98	74,2
23	Romanaţi	239	192	80,3
24	Suceava	105	72	68,6
25	Tecuci	185	159	85,9
26	Teleorman	344	243	70,6
27	Tutova	184	111	60,3
28	Vaslui	127	79	62,2
29	Vâlcea	266	212	79,7
30	Vlaşca	216	143	66,2
	Total	10 427	7 040	67,52

TORILOR LA ALEGERI
de Senat

SCRUTIN

1905			1907			1911		
Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători
298	239	80,2	342	291	85,1	363	271	74,7
210	155	73,8	244	189	77,5	249	177	71,1
238	177	74,4	231	175	75,8	246	191	77,6
418	325	77,8	415	332	80,0	473	362	76,5
396	308	77,8	397	303	76,3	442	314	71,0
396	299	75,5	408	346	84,8	410	327	79,8
265	201	75,9	297	213	71,7	281	211	75,1
707	498	70,4	741	564	76,1	655	488	74,5
147	117	79,6	178	154	86,5	192	148	77,1
132	117	88,6	146	129	88,4	143	118	82,5
223	174	78,0	241	219	90,9	248	206	83,1
242	175	72,3	246	196	79,7	220	161	73,2
514	392	76,3	644	475	73,8	506	403	79,6
2 532	1 298	51,3	2 124	1 227	57,8	2 403	1 483	61,7
319	225	70,5	361	258	71,5	290	215	74,1
170	134	78,8	233	189	81,1	264	201	76,1
131	108	82,4	153	137	89,5	178	125	70,2
259	212	81,9	257	213	82,9	290	221	76,2
515	398	77,3	582	443	76,1	632	510	80,7
365	296	81,1	375	272	72,5	344	245	71,2
217	178	82,0	227	187	82,4	190	141	74,2
159	117	73,6	210	143	68,1	180	138	76,7
269	217	80,7	350	290	82,9	383	284	74,2
118	85	72,0	111	91	82,0	120	89	74,2
192	153	79,7	201	176	87,6	199	156	78,4
350	228	65,1	351	260	74,1	302	218	72,2
207	167	80,7	253	210	83,0	220	176	80,0
149	104	69,8	160	113	70,6	172	120	69,8
308	227	73,7	334	271	81,1	320	253	79,1
213	155	72,8	252	217	86,1	249	180	72,3
10 659	7 479	70,17	11 064	8 283	74,86	11 164	8 132	72,70

PARTICIPAREA ALEGĂ

Colegiul II

Tab. No. 18.

INTĂIUL

No. curent	JUDEŢELE	1901		
		Numărul alegătorilor cu drept de vot	Numărul votanţilor	Proporţia la % faţă de alegători
1	Argeş	389	245	63,0
2	Bacău	309	209	67,6
3	Botoşani	187	158	84,5
4	Brăila	531	356	67,0
5	Buzău	639	467	73,1
6	Covurlui	533	393	73,7
7	Dâmboviţa	376	267	71,0
8	Dolj	1 073	466	43,4
8	Dorohoi	102	80	78,4
10	Fălciu	169	134	79,3
11	Gorj	293	220	54,0
12	Ialomiţa	407	204	50,1
13	Iaşi	570	434	76,1
14	Ilfov	2 489	1 382	55,5
15	Mehedinţi	410	292	71,2
16	Muscel	245	164	66,9
17	Neamţu	174	146	83,9
18	Olt	308	207	67,2
19	Prahova	708	396	55,9
20	Putna	493	300	60,8
21	R.-Sărat	309	238	77,0
22	Roman	197	151	76,6
23	Romanaţi	445	301	67,6
24	Suceava	128	98	76,6
25	Tecuci	260	189	72,7
26	Teleorman	449	310	59,0
27	Tutova	258	197	76,4
28	Vaslui	144	94	65,3
29	Vâlcea	324	215	66,3
30	Vlaşca	286	181	63,3
	Total	13 205	8 494	64,32

TORILOR LA ALEGERI
de Senat

SCRUTIN

1905			1907			1911		
Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători	Numărul ale- gătorilor cu drept de vot	Numărul vo- tanților	Proportia la % față de ale- gători
407	274	67,3	442	330	74,7	485	320	66,0
356	270	74,0	415	346	83,4	356	283	79,5
194	154	79,4	232	193	83,2	248	195	78,6
648	496	76,5	538	460	85,5	506	388	76,7
643	501	77,9	601	510	84,9	634	498	78,5
521	374	71,8	587	460	78,4	564	412	73,0
381	279	73,2	398	343	86,2	415	312	75,2
1 159	580	50,0	1 347	676	50,2	762	518	68,0
140	98	70,0	129	114	88,4	146	111	76,0
167	140	83,8	173	142	82,1	141	115	81,6
281	209	74,4	299	226	75,6	307	236	76,9
387	169	43,7	415	288	69,4	372	285	76,6
666	491	73,7	726	464	63,9	681	502	73,8
2 567	1 421	55,4	2 170	1 114	51,3	2 689	1 637	60,9
453	243	53,6	622	370	59,5	417	330	79,1
257	186	72,4	299	199	66,6	280	185	66,1
171	123	71,9	188	161	85,6	183	148	80,9
367	230	62,7	359	302	84,1	396	196	49,5
617	439	71,1	615	474	77,1	683	565	82,7
526	347	66,0	568	435	76,6	540	366	67,8
303	242	79,9	302	262	86,8	278	228	82,0
209	161	77,0	229	145	63,3	194	140	72,2
457	356	77,9	610	453	74,3	518	421	81,3
137	106	77,4	150	113	75,3	150	76	50,7
273	182	66,7	238	138	58,0	238	202	84,9
568	359	63,2	617	443	71,8	437	294	67,3
286	227	79,4	386	287	74,4	329	282	85,7
144	98	68,0	113	100	88,5	134	97	72,4
328	208	63,4	433	330	76,2	428	341	79,7
290	206	71,0	265	212	80,0	245	188	76,7
13 912	9 169	65,91	14 466	10 090	69,75	13 757	9 871	71,50

PARTICIPAREA ALEGĂTORILOR LA VOT

Tablou recapitulativ

INTĂIUL SCRUTIN

Tabela No. 19

COLEGIILE	1 9 0 1			1 9 0 5			1 9 0 7			1 9 1 1		
	Numărul ale- gătorilor în- scrisi	Numărul vo- tanților	Proportia la % a votanților	Numărul ale- gătorilor în- scrisi	Numărul vo- tanților	Proportia la %	Numărul ale- gătorilor în- scrisi	Numărul vo- tanților	Proportia la %	Numărul ale- gătorilor în- scrisi	Numărul vo- tanților	Proportia la %
I Cameră	15 951	11 249	70,52	15 973	11 675	73,09	15 953	12 257	76,83	15 301	11 962	78,19
II Cameră	31 874	21 045	66,02	34 742	22 700	65,34	34 888	24 590	70,48	33 270	24 558	74,00
III Cameră	41 376	25 050	60,54	42 907	29 711	69,25	49 611	34 308	69,15	52 768	37 113	70,33
I Senat	10 427	7 040	67,52	10 659	7 479	70,17	11 064	8 283	74,86	11 164	8 132	72,70
II Senat	13 205	8 494	64,32	13 912	9 169	65,91	14 466	10 090	69,75	13 757	9 871	71,50

tanților nu eră decât de $60,54\%$, o vedem ridicându-se în 1905 și 1907 la peste 69% , iar în 1911 la $70,33$. Se știe că la acest colegiu efectivul alegătorilor a crescut simțitor, iar participarea la vot a devenit din ce în ce mai activă. Această observațiune o putem face nu numai la rezultatele generale, dar și la cea mai mare parte din județe. În 1901 ca și în 1905 găsim încă cifre disproporționate dela un județ la altul; așa de pildă la alegerea din 1901 pe când în Mehedinți nu s'au prezentat la vot decât 35% din alegători, în jud. Ilfov (tocmai în Ilfov!) participau $94,8\%$. La alegerile din 1907 proporția cea mai mică o găsim în jud. Neamțu ($41,2\%$), iar cea mai mare în Prahova ($85,7\%$); la cele din 1911 participarea este mai activă în jud. R.-Sărat ($88,9\%$) și mai slabă în Ilfov ($41,9$).

Nu s'ar putea spune că la Senat participarea alegătorilor la vot este mai greoaie; în tot cazul se observă și aici înmulțirea votanților, atât în cifre absolute cât și în proporții. La colegiul I proporția votanților a crescut dela $67,52$, cât eră în 1901, la $70,17$ în 1905, $74,86$ în 1907 și $72,70$ în 1911. La 1907 și 1911 proporția cea mai ridicată se găsește în jud. Gorj, iar cea mai scăzută în Ilfov.

Participarea alegătorilor din colegiul II Senat este ceva mai slabă decât la colegiul I; totuș și aici apare destul de evident tendința de înmulțire a participanților la vot. Dela $64,32\%$ în 1901, $65,91$ în 1907, găsim $69,75$ în 1907 și $71,50$ în 1911. Pe județe, la ultima alegere, proporția cea mai mare o dă jud. Tutova ($84,9\%$); cea mai mică, jud. Olt, unde nici jumătate din numărul alegătorilor n'au luat parte la vot.

Trebue să menționăm că în socotelile de mai sus n'am ținut seamă decât de rezultatele obținute la primul scrutin, lăsând la o parte balotagiile. În privința *balotagiilor*, înfățișăm tabloul următor, care privește cele 4 alegeri din urmă:

Balotagiile la alegerile din 1901, 1905, 1907 și 1911

	1901	1905	1907	1911
Colegiul I Senat	2	6	8	12
Colegiul II "	0	0	2	3
Colegiul I Cameră	0	4	5	7
Colegiul II "	1	3	5	8
Colegiul III "	0	1	2	1
Total . . .	3	14	22	31

S'ar putea deduce din cifrele de mai sus că balotagiile devin din ce în ce mai numeroase, mai cu seamă la colegiul I de Senat. Frecvența balotagiilor stă în legătură cu participarea tot mai activă a alegătorilor la vot și cu înmulțirea candidaturilor înfățișate.

§ 2. Clasificarea voturilor.

În sistemul nostru electoral aleșii sunt proclamați pe baza majorității absolute a numărului alegătorilor votanți. „Majoritatea se fixează, adăogându-se numărul 1 la jumătatea celui mai mare număr pereche din totalul votanților“ (Art. 52 din legea proc. electorale, modif. 1906).

Nu există nici un fel de reprezentare a minorităților, ceea ce însemnează că de voturile candidaților, cari nu întrunesc majoritatea, nu se ține seamă de loc. În lucrarea noastră precedentă asupra statisticii electorale, am arătat proporțiile ce reprezintau voturile candidaților căzuți la alegerile din 1901 și 1905. La colegiile Senatului, voturile obținute de senatorii aleși în 1901 erau 26.020, iar cele ale candidaților căzuți de 6086, adică 19% din totalul voturilor exprimate; în 1905 voturile se împărțise în 23.830 sau 68% date senatorilor aleși și în 11.038 sau 32% date candidaților căzuți.

La colegiile Camerei, în alegerile din 1901, deputații aleși au întrunit 122.801 voturi sau 86%, iar candidații căzuți 19.543 sau 14%; în 1905 reprezentanții trimiși în Cameră au întrunit 117.962 voturi sau 75%, iar minoritățile au avut 39.762 sau 25%.

Cifrele acestea, mai cu seamă cele privitoare la alegerile din 1905, demonstau îndeajuns importanța voturilor obținute de minorități, care uneori ajung să însemneze o treime din numărul voturilor exprimate, fără a avea dreptul la reprezentare.

Am crezut că nu mai e nevoie să continuăm demonstrația în această direcție pentru alegerile din 1907 și 1911; dar de astă dată am încercat să facem o clasificare a voturilor exprimate la alegerile din 1911, pe partide politice. O asemenea repartitiune se întâlnește în toate statisticile electorale din țările străine și acolo nu este anevoioasă de făcut, fiindcă de obicei candidaturile se proclamă cu declarația formală a partidului la care aparțin. Ne-am folosit tocmai de împrejurarea favorabilă dela 1911, când și la noi candidaturile erau bine deosebite, astfel că nici o interpretare greșită nu s'a putut strecură în clasificarea ce am făcut-o. Am avut atunci candidații partidului conservator guvernamental deoparte, și candidații opoziției cartelate, compusă din partidele liberal-național și conservator-democrat, de altă parte. În afară de acestea, au mai fost pe ici pe

colo candidați independenți, adică neafiliați la nici unul din partidele enunțate

Operațiunile acestei clasificări sunt cuprinse în tabelele No. 20—24, în care arătăm pentru fiecare colegiu în parte și la fiecare județ, numărul alegătorilor înscriși, numărul votanților, și apoi câte voturi au obținut candidații partidului conservator guvernamental (1) câte voturi, candidații opoziției cartelate (2) și câte voturi, candidații independenți (3). În ultimele coloane am înscris numărul aleșilor, grupați de asemenea pe cele 3 categorii, atât la primul scrutin cât și la balotagii.

Menționăm încă odată, că cifrele privitoare la numărul votanților cuprinse în aceste tabele sunt luate după „Monitorul Oficial”. Pe ici, pe colo, am recurs și la alte publicațiuni și la nevoie la dosarele alegerilor, așa cum sunt publicate în debaterile corpurilor legiuitoare.

În multe locuri însă am întâmpinat dificultăți din cauza erorilor fie de tipar, fie de calcul care s’au strecurat în operațiunile alegerilor. Erorile se raportează mai cu seamă la numărul voturilor exprimate, care aritmeticește trebuie să corespundă exact cu numărul locurilor și cu numărul locurilor vacante. Așa de ex., la colegiul I de Senat din Ilfov, la alegerile din 1911, s’au prezentat 1483 alegători, cari trebuiau să aleagă 2 senatori; numărul buletinelor care urmau să se găsească în urna albă era de $1483 \times 2 = 2966$. Cu toate acestea rezultatele oficiale au fost: 2931 voturi obținute de candidați și 33 voturi anulate, total 2964, cu 2 voturi mai puțin decât trebuia să fie.

Asemenea mici erori de calcul s’au întâlnit în mai multe județe și le-am atribuit unei greșite numărări a buletinelor anulate, care n’au nici o însemnătate pentru studiul nostru.

Un rezumat al tabelelor No. 20—24 îl prezentăm în tab. No. 25, (pag. 61) care conține rezultatele generale, pe colegii, obținute pentru țara întreagă. Să examinăm acest tablou în amănunte, fiindcă socotim că se desprind lucruri interesante din datele ce le cuprinde, deși e vorba de o singură alegere.

La colegiul I de Cameră am avut în total 11.962 votanți, cari au depus 33.700 voturi bune și 706 voturi anulate, pentru alegerea a 75 deputați. La primul scrutin voturile obținute de candidați s’au împărțit astfel: 19.027 sau 56,4% au fost acordate candidaților partidului (1) (conservatori-guvernamentali); 14.138 sau 42%, candidaților opoziției cartelate (2), și 535 sau 1,6% candidaților independenți (3). Rezultatul alegerilor la primul scrutin a fost: s’au ales 55 deputați aparținând partidului 1 și 13 deputați din opoziție; 7 balotagii. La al doilea scrutin, s’au ales 6 deputați guvernamentali și 1

CLASIFICAREA VOTURILOR LA ALEGERILE DIN 1911.

Tabela No. 20.

Colegiul I Cameră.

JUDEȚUL	Numărul alegătorilor înscriși	Numărul votanților	Voturile obținute de candidații				TOTAL	Voturi anulate	Numărul aleșilor			Locuri în balotaj
			1 Partidului conservator guvernamental	2 Opoziției liber-și conserv.-dem. cartelați	3 Independenți	Voturi anulate			1	2	3	
Argeș . . .	507	412	336	352	122	810	14	1	—	—	1	
Balotaj . . .	—	385	—	156	222	—	—	—	—	1	—	
Bacău . . .	370	284	617	191	—	808	44	3	—	—	—	
Botoșani . . .	296	229	378	303	—	681	8	3	—	—	—	
Brăila . . .	588	456	507	384	—	891	21	1	—	—	1	
Balotaj . . .	—	449	250	188	—	—	—	—	—	—	—	
Buzău . . .	695	541	1 042	560	—	1 602	27	3	—	—	—	
Covurlui . . .	493	389	482	284	—	766	12	2	—	—	—	
Dâmbovița . . .	482	380	391	360	—	751	9	2	—	—	—	
Dolj . . .	892	732	1 437	1 264	191	2 892	36	2	1	—	1	
Balotaj . . .	—	700	352	340	—	—	—	—	—	—	—	
Dorohoi . . .	251	196	268	121	—	389	3	2	—	—	—	
Fălciu . . .	164	125	192	54	—	246	4	2	—	—	—	
Gorj . . .	404	356	342	353	—	695	17	1	—	—	1	
Balotaj . . .	—	322	179	200	—	—	—	—	—	—	—	
Ialomița . . .	459	373	501	228	—	729	17	2	—	—	—	
Iași . . .	420	338	721	569	—	1 290	62	4	—	—	—	
Ilfov . . .	2 513	1 682	5 167	3 155	—	8 322	87	5	—	—	—	
Mehedinți . . .	521	419	611	590	—	1 201	56	1	1	—	1	
Balotaj . . .	—	390	226	160	—	—	—	—	—	—	—	
Muscel . . .	355	287	362	207	—	569	5	2	—	—	—	
Neamțu . . .	248	193	266	71	—	337	49	2	—	—	—	
Olt . . .	526	425	376	458	—	834	16	1	1	—	—	
Prahova . . .	845	679	1 101	778	145	2 024	14	3	—	—	—	
Putna . . .	597	476	669	682	46	1 397	31	1	1	—	1	
Balotaj . . .	—	424	247	171	—	—	—	—	—	—	—	
R.-Sărat . . .	350	289	373	199	—	572	6	2	—	—	—	
Roman . . .	225	184	134	223	—	357	11	—	2	—	—	
Romanați . . .	667	557	527	578	—	1 105	9	1	1	—	—	
Suceava . . .	168	128	83	156	—	239	17	—	2	—	—	
Tecuci . . .	324	278	136	383	—	519	37	—	2	—	—	
Teleorman . . .	491	387	639	464	31	1 134	32	3	—	—	—	
Tutova . . .	334	268	472	313	—	785	19	3	—	—	—	
Vaslui . . .	186	137	179	84	—	263	11	2	—	—	—	
Vâlcea . . .	573	474	454	481	—	935	13	1	1	—	—	
Viașca . . .	357	288	264	293	—	557	19	—	1	—	1	
Balotaj . . .	—	200	194	—	—	—	—	—	—	—	—	
Total . . .	15 301	11 962	19 027	14 138	535	33 700	706	60	14	1	7	

CLASIFICAREA VOTURILOR LA ALEGERILE DIN 1911.

Tabela No. 21.

Colegiul II Cameră.

JUDEȚUL	Numărul alegătorilor înscriși	Numărul votanților	Voturile obținute de candidații				TOTAL	Voturi anulate	Numărul aleșilor			Locuri în balotaj
			1 Partidului conservator guvernamental	2 Opoziției liber. și con. serv.-dem. careiași	3 Independenți	TOTAL			1	2	3	
Argeș . . .	798	644	712	444	112	1 268	20	1	—	—	1	
Balotaj . . .	—	600	247	342	—	—	—	—	1	—	—	
Bacău . . .	886	721	1 267	777	45	2 089	74	3	—	—	—	
Botoșani . . .	958	721	1 178	890	80	2 148	15	2	1	—	—	
Brăila . . .	1 817	1 337	2 159	869	955	3 983	35	2	—	—	1	
Balotaj . . .	—	1 260	708	548	—	—	—	1	—	—	—	
Buzău . . .	1 784	1 412	1 291	1 430	81	2 802	30	—	2	—	—	
Covurlui . . .	1 795	1 315	2 108	1 313	475	3 896	49	2	—	—	1	
Balotaj . . .	—	1 166	709	446	—	—	—	1	—	—	—	
Dâmbovița . . .	605	499	372	122	—	494	5	1	—	—	—	
Dolj . . .	2 542	1 885	4 118	2 673	697	7 488	52	3	—	—	1	
Balotaj . . .	—	1 708	893	809	—	—	—	1	—	—	—	
Dorohoi . . .	468	319	255	33	21	309	10	1	—	—	—	
Fălciu . . .	371	286	382	158	22	562	10	2	—	—	—	
Gorj . . .	289	238	165	59	6	230	8	1	—	—	—	
Ialomița . . .	569	460	335	123	—	458	2	1	—	—	—	
Iași . . .	2 251	1 663	4 575	4 422	833	9 830	130	4	—	—	2	
Balotaj . . .	—	1 593	1 713	—	—	—	—	2	—	—	—	
Ifov . . .	6 496	4 055	20 501	12 697	2 596	35 794	180	9	—	—	—	
Mehedinți . . .	794	618	829	319	68	1 216	20	2	—	—	—	
Muscel . . .	487	371	298	71	—	369	2	1	—	—	—	
Neamțu . . .	436	340	218	114	—	332	8	1	—	—	—	
Olt . . .	453	309	213	91	—	304	5	1	—	—	—	
Prahova . . .	1 856	1 418	3 431	1 759	405	5 595	40	4	—	—	—	
Putna . . .	982	670	1 116	746	135	1 197	13	3	—	—	—	
R.-Sărat . . .	453	395	233	143	12	388	7	1	—	—	—	
Roman . . .	557	440	625	687	—	1 312	8	1	2	—	—	
Romanați . . .	803	647	321	314	9	644	3	—	—	—	1	
Balotaj . . .	—	536	515	—	—	—	—	1	—	—	—	
Suceava . . .	247	202	101	96	—	197	5	—	—	—	1	
Balotaj . . .	—	195	92	94	—	—	—	—	1	—	—	
Tecuci . . .	366	313	163	147	—	310	3	1	—	—	—	
Teleorman . . .	1 723	1 206	2 339	1 263	—	3 602	16	3	—	—	—	
Tutova . . .	872	755	1 229	1 010	—	2 239	26	3	—	—	—	
Vaslui . . .	381	291	217	70	—	287	4	1	—	—	—	
Vâlcea . . .	494	401	305	94	—	399	2	1	—	—	—	
Vlașca . . .	737	627	715	532	—	1 247	7	2	—	—	—	
Total . . .	33 270	24 558	51 771	33 466	6 552	91 789	789	63	7	—	8	

CLASIFICAREA VOTURILOR LA ALEGERILE DIN 1911.

Tabela No. 22.

Colegiul III Cameră.

JUDEȚUL	Numărul alegătorilor înscriși.	Numărul votanților.	Voturile obținute de candidații				TOTAL	Voturi anulate	Numărul aleșilor.			Locuri în balotajiu.
			1	2	3	TOTAL			1	2	3	
			Partidului conservator guvernamental.	Opoziției: liber. și conserv. dem. cartelați.	Independenți.				1	2	3	
Argeș . . .	2 143	1 456	1 191	207	57	1 455	1	1	—	—	—	—
Bacău . . .	1 585	1 315	2 141	478	—	2 619	11	2	—	—	—	—
Botoșani . .	1 072	838	694	71	72	837	1	1	—	—	—	—
Brăila . . .	800	598	515	25	57	597	1	1	—	—	—	—
Buzău . . .	3 544	2 981	3 358	2 584	—	5 942	20	1	1	—	—	—
Covurlui . .	1 564	1 175	751	329	94	1 174	1	1	—	—	—	—
Dâmbovița .	1 680	1 453	1 122	161	166	1 449	4	1	—	—	—	—
Dolj	2 908	2 140	3 710	385	179	4 274	5	2	—	—	—	—
Dorohoiu . .	2 261	1 139	1 078	52	—	1 130	9	1	—	—	—	—
Fălciu . . .	673	526	388	137	—	525	1	1	—	—	—	—
Gorj	2 000	1 550	1 057	484	—	1 541	9	1	—	—	—	—
Ialomița . .	2 296	1 165	999	163	—	1 162	3	1	—	—	—	—
Iași	1 004	821	716	62	—	778	43	1	—	—	—	—
Ilfov	4 433	1 859	3 173	402	115	3 690	4	2	—	—	—	—
Mehedinți .	3 124	1 976	3 241	391	320	3 952	—	2	—	—	—	—
Muscel . . .	1 197	1 021	825	90	89	1 004	17	1	—	—	—	—
Neamțu . . .	826	639	606	28	—	634	5	1	—	—	—	—
Olt	1 625	1 070	1 069	—	—	1 069	1	1	—	—	—	—
Prahova . . .	2 390	1 814	1 781	1 565	275	3 621	7	1	—	—	—	1
Balotaj . . .	—	1 340	857	275	204	—	—	1	—	—	—	—
Putna	1 473	849	1 687	—	—	1 687	11	2	—	—	—	—
R.-Sărat . .	1 520	1 351	1 101	247	—	1 348	3	1	—	—	—	—
Roman	694	596	440	156	—	596	—	1	—	—	—	—
Romanați . .	2 042	1 616	1 219	394	—	1 613	3	1	—	—	—	—
Suceava . . .	1 306	1 025	1 857	—	167	2 024	26	2	—	—	—	—
Tecuci	953	743	524	206	10	740	3	1	—	—	—	—
Teleorman . .	1 583	1 193	1 069	123	—	1 192	1	1	—	—	—	—
Tutova	961	792	736	43	13	792	—	1	—	—	—	—
Vaslui	1 156	813	571	196	44	811	2	1	—	—	—	—
Vâlcea . . .	1 974	1 394	995	—	394	1 389	5	1	—	—	—	—
Vlașca . . .	1 981	1 205	819	145	238	1 202	3	1	—	—	—	—
Total	52 768	37 113	39 433	9 124	2 290	50 847	200	37	1	—	—	1

CLASIFICAREA VOTURILOR LA ALEGERILE DIN 1911.

Tabela No. 23.

Colegiul I Senat.

JUDEȚUL	Numărul alegătorilor înscrși.	Numărul votanților.	Voturile obținute de candidații				TOTAL	Voturi anulate	Numărul aleșilor.			Locuri în balotații.
			1	2	3	1			2	3		
			Partidului conservator guvernamental.	Opoziției: Liber. și conserv.-dem. carteași.	Independenți.							
Argeș . . .	363	271	248	265	27	540	2	—	1	—	1	
Balotaj	—	260	137	121	—	—	—	1	—	—	—	
Bacău . . .	249	177	207	130	—	337	17	2	—	—	—	
Botoșani . . .	246	191	208	160	—	368	14	1	—	—	1	
Balotaj	—	188	99	82	—	—	—	1	—	—	—	
Brăila . . .	473	362	361	330	—	691	33	1	—	—	1	
Balotaj	—	361	177	179	—	—	—	1	—	—	—	
Buzău . . .	442	314	328	293	—	621	7	1	1	—	—	
Covurlui . . .	410	327	311	330	—	641	13	1	1	—	—	
Dâmbovița . . .	281	211	223	182	—	405	17	1	—	—	1	
Balotaj	—	208	107	95	—	—	—	1	—	—	—	
Dolj . . .	655	488	457	496	—	953	23	1	1	—	—	
Dorohoiu . . .	192	148	173	118	—	291	5	2	—	—	—	
Fălciu . . .	143	118	157	78	—	235	1	2	—	—	—	
Gorj . . .	248	206	205	121	23	349	63	1	—	—	1	
Balotaj	—	197	107	77	—	—	—	1	—	—	—	
Ialomița . . .	220	161	177	135	—	312	10	2	—	—	—	
Iași . . .	506	403	397	398	—	795	11	1	1	—	—	
Ilfov . . .	2 403	1 483	1 702	1 229	—	2 931	33	2	1	—	—	
Mehedinați . . .	290	215	200	200	10	410	20	1	1	—	—	
Muscel . . .	264	201	235	156	—	391	11	2	—	—	—	
Neamțu . . .	178	125	155	86	—	241	8	2	—	—	—	
Olt . . .	290	221	174	257	—	431	11	—	1	—	1	
Balotaj	—	221	108	110	—	—	—	1	—	—	—	
Prahova . . .	632	510	438	465	113	1 016	4	—	1	—	1	
Balotaj	—	487	266	219	—	—	—	1	—	—	—	
Putna . . .	344	245	238	217	17	472	18	—	1	—	1	
Balotaj	—	155	153	—	—	—	—	1	—	—	—	
R.-Sărat . . .	190	141	145	132	—	277	5	1	—	—	1	
Balotaj	—	136	76	53	—	—	—	1	—	—	—	
Roman . . .	180	138	137	135	—	272	4	1	1	—	—	
Romanaiți . . .	383	284	244	284	—	528	40	—	1	—	1	
Balotaj	—	279	130	140	—	—	—	1	—	—	—	
Suceava . . .	120	89	71	98	—	169	9	—	2	—	—	
Tecuci . . .	199	156	129	178	—	307	5	—	2	—	—	
Teleorman . . .	302	218	229	200	—	429	7	2	—	—	—	
Tutova . . .	220	176	176	165	—	341	11	1	1	—	—	
Vaslui . . .	172	120	135	100	—	235	5	1	—	—	1	
Balotaj	—	67	63	—	—	—	—	1	—	—	—	
Vâlcea . . .	320	253	242	253	—	495	11	—	1	—	1	
Balotaj	—	249	146	98	—	—	—	1	—	—	—	
Vlașca . . .	249	180	128	200	—	328	32	1	1	—	—	
Total . . .	11 164	8 132	8 230	7 391	190	15 811	450	39	21	—	12	

CLASIFICAREA VOTURILOR LA ALEGERILE DIN 1911

Tabela No. 24.

Colegiul II Senat

JUDEȚUL	Numărul alegă- torilor înscriși	Numărul votan- ților	Voturile obținute de candidații				TOTAL	Voturi anulate	Numărul ale- șilor			Locuri în balotaj
			1 Partidului conservator guverna- mental	2 Opoziției liber. și con- serv.-dem. cartelați	3 Indepen- denți				1	2	3	
Argeș . . .	485	320	202	114	—	316	4	1	—	—	—	—
Bacău . . .	356	283	336	161	—	497	69	2	—	—	—	—
Botoșani . .	248	195	276	109	—	385	5	2	—	—	—	—
Brăila . . .	506	388	462	294	—	756	20	2	—	—	—	—
Buzău . . .	634	498	660	329	—	989	7	2	—	—	—	—
Covurlui . .	564	412	440	372	—	812	12	1	1	—	—	—
Dâmbovița .	415	312	417	205	—	622	2	2	—	—	—	—
Dolj . . .	762	518	663	364	—	1 027	9	2	—	—	—	—
Dorohoi . .	146	111	78	32	—	110	1	1	—	—	—	—
Fălciu . . .	141	115	85	29	—	114	1	1	—	—	—	—
Gorj . . .	307	236	182	54	—	236	—	1	—	—	—	—
Ialomița . .	372	285	195	85	—	280	5	1	—	—	—	—
Iași . . .	681	502	752	735	—	1487	19	1	1	—	—	1
Balotaj . . .	—	488	259	220	—	—	—	1	—	—	—	—
Ifov . . .	2 689	1 637	5 046	3 041	—	8 087	61	5	—	—	—	—
Mehedinți .	417	330	410	196	—	606	54	2	—	—	—	—
Muscel . . .	280	185	184	—	—	184	1	1	—	—	—	—
Neamț . . .	183	148	204	77	—	281	15	2	—	—	—	—
Olt . . .	396	196	157	37	—	194	2	1	—	—	—	—
Prahova . .	683	565	603	502	24	1 129	1	1	—	—	—	1
Balotaj . . .	—	524	335	189	—	—	—	1	—	—	—	—
Putna . . .	540	366	500	226	—	726	6	2	—	—	—	—
R.-Sărat . .	279	228	224	1	—	225	3	1	—	—	—	—
Roman . . .	194	140	70	84	—	154	6	—	1	—	—	—
Romanași . .	518	421	500	334	—	834	8	2	—	—	—	—
Suceava . . .	150	76	—	76	—	76	—	—	1	—	—	—
Tecuci . . .	238	202	89	104	—	193	9	—	1	—	—	—
Teleorman . .	437	294	342	242	—	584	4	—	1	—	—	—
Balotaj . . .	—	290	202	86	—	—	—	1	—	—	—	—
Tutova . . .	329	282	357	205	—	562	7	2	—	—	—	—
Vaslui . . .	134	97	55	36	—	91	6	1	—	—	—	—
Vâlcea . . .	428	341	228	108	—	336	5	1	—	—	—	—
Vlașca . . .	245	183	123	62	—	185	3	1	—	—	—	—
Total . . .	13757	9871	13840	8214	24	22078	345	45	5	—	—	3

Clasificarea generală a voturilor pe grupări politice la alegerile din 1911.

Tabela No. 25.

Corpurile legiuuitoare	Numărul votașilor	Numărul votu- rilor obținute de toți candidații	Numărul locurilor	Câte voturi re- prezintă în mîlto- rctin un ales.	Numărul voturilor obținute la primul scrutin.				Numărul aleșilor la primul și al 2-lea scrutin.			Câte voturi re- prezintă un ales	Câte voturi re- prezintă un ales	Câte voturi re- prezintă un ales			
					1	2	3	4	Conserva- tori guver- namentali.	Opoziția carteală : liberali și conserv.	Indepen- denți.				Cons.	Opoziț. carte- late.	Indep.
Coleg. I . . .	11 962	33 700	75	449	19 027	14 138	535	60	14	1	317	1 010	535				
Coleg. II . . .	24 558	91 789	70	1 311	51 771	33 466	6 552	63	7	—	826	4 780	—				
Coleg. III . . .	37 113	50 847	38	1 383	39 433	9 124	2 290	37	1	—	1 065	9 124	—				
Camera Deputaților .	73 633	176 336	183	958	110 231	56 728	9 377	160	22	1	688	2 578	535				
S E N A T U L																	
Coleg. I . . .	8 132	15 811	60	263	8 230	7 391	190	39	21	—	211	352	—				
Coleg. II . . .	9 871	22 078	50	441	13 840	8 214	24	45	5	—	307	1 643	—				
Senatul .	18 003	37 889	110	344	22 070	15 605	214	84	26	—	262	600	—				

independent. În definitiv dară, numărăm la acest colegiu: 60 deputați din partidul 1, care reprezintă 80% din numărul scaunelor, cu toate că proporția voturilor obținute nu ajunge nici la 60%; cei 14 deputați din partidele 2 reprezintă 18,6%, cu toate că proporția voturilor obținute trece de 40%; un deputat independent cu 535 voturi.

Dacă punem în relație numărul voturilor cu numărul aleșilor, atunci constatăm că în mijlociu un ales dela acest colegiu ar trebui să reprezinte 449 voturi; în realitate un ales din gruparea 1 a întrunit în mijlociu 317 voturi, pe când unul din gruparea 2 a întrunit 1010 voturi, adică de 3 ori mai mult. Această disproporție provine din faptul că numeroase voturi obținute de candidații grupării 2 au rămas nereprezentate, și aceasta se datorește sistemului electoral, care nu recunoaște minorităților nici un drept de reprezentare.

La colegiul II de Cameră analiza cifrelor conținute în tabelele No. 21 și 25 ne arată că cei 24.558 alegători votanți, au depus 91.789 buletine de vot valabile și 789 (?) voturi anulate, pentru alegerea a 70 deputați, dintre cari 62 au ieșit la primul scrutin și 8 la balotagii. Gruparea politică 1 a întrunit din aceste voturi 51.771 sau 57,5%; opoziția cartelată 33.466 voturi sau 36,4% și independenții 6552 voturi sau 6,1%. Aleșii acestui colegiu s'au repartizat astfel în grupări politice: 63 la gruparea 1, ceace însemnează 90% din totalul deputaților colegiului II; 7 la gruparea 2 sau 10%; nici unul la gruparea 3. Va să zică, cei cari au obținut mai puțin de 60% din voturi au fost reprezentați prin 90% aleși și cei cu mai mult de o treime au fost reprezentați numai prin 10% din aleși.

O altă expresiune a proporțiilor ne dovedește de asemenea inechitatea sistemului, în care minoritățile nu sunt reprezentate. În raport cu numărul locurilor, un deputat al acestui colegiu trebuie să întrunească în mijlociu 1311 voturi; cu toate acestea deputatul grupării 1 n'a întrunit în medie decât 826 voturi, pe când deputatul grupării 2 reprezintă 4780 voturi, adică aproape de 6 ori mai mult.

Numărul votanților la colegiul III de Cameră a fost de 37.113, cari pentru cele 38 scaune au depus 50.847 buletine bune și 200 anulate. Voturile s'au împărțit astfel: gruparea 1 a obținut 39.433 sau 77,5%; gruparea 2. 9124 sau 18% și gruparea 3. 2290 sau 4,5%. Pentru un singur loc a fost balotagiu. Aleșii s'au repartizat în: 37 sau 99% aparținând grupării 1 și 1 sau 1% grupării 2. Un deputat al grupării 1 reprezintă în mediu 1065 voturi, pe când deputatul grupării 2 reprezintă 9124 voturi.

Dacă adunăm laolaltă rezultatele celor 3 colegii de Cameră, obținem următoarele cifre: au fost 73.533 alegători care au depus 176.336 buletine valabile. Din acestea, gruparea 1 a obținut 110.231 sau

62,5⁰/₀; gruparea 2. a întrunit 56.728 sau 32,1⁰/₀ și independenții 9377 sau 5,4⁰/₀. Aleșii la primul și al 2-lea scrutin se împart: 160 aparțin grupării 1 ceea ce însemnează 87,4⁰/₀ din totalul deputaților; 22 aparțin grupării 2. sau 12⁰/₀; 1 sau 6,6⁰/₀ aparține grupării 3. Nepotrivirea între proporțiile voturilor exprimate și ale aleșilor reiese în mod evident din cifrele următoare:

62,5⁰/₀ voturi sunt reprezentate prin 87,4⁰/₀ aleși.

32,1⁰/₀ voturi sunt reprezentate prin 12,0⁰/₀ aleși.

5,4⁰/₀ voturi sunt reprezentate prin 0,6⁰/₀ aleși.

sau:

1 deputat aparținând grupării 1. reprezintă în mediu 688 voturi.

1 deputat aparținând grupării 2. reprezintă în mediu 2578 voturi.

Trecând la alegerile pentru Senat, constatăm că la colegiul I s'au prezentat 8132 alegători, cari au exprimat 15.811 voturi bune și 450 anulate. Voturile bune s'au împărțit astfel: 8230 date candidaților grupării 1, adică 52,0⁰/₀; 7391 candidaților grupării 2, adică 47⁰/₀; 190 sau 1⁰/₀ candidaților independenți. La primul scrutin au ieșit 30 senatori aparținând grupării 1. și 18 grupării 2; 12 balotagii. Rezultatele definitive au dat: 39 locuri sau 65⁰/₀ grupării 1. și 21 locuri sau 35⁰/₀ grupării 2. Un ales al grupării 1. reprezintă cu modul acesta 211 voturi, iar alesul din gruparea 2 reprezintă în medie 352 voturi.

La colegiul II de Senat s'au prezentat 9871 alegători cari au depus 22.078 buletine valabile și 345 anulate. Voturile bune s'au împărțit astfel: 13.840 sau 62,6⁰/₀ candidaților din gruparea 1; 8214 sau 37,3⁰/₀, celor din gruparea 2. și 24 celor independenți. Au fost 3 locuri în balotagii. Aleșii au aparținut: 45 sau 90⁰/₀ grupării 1. și 5 sau 10⁰/₀ grupării 2. Disproporția între numărul voturilor obținute și numărul aleșilor se vede din cifrele de mai sus, ca și din cele următoare: un ales din gruparea 1. reprezintă în mijlociu 307 voturi exprimate, pe când un ales din gruparea 2. reprezintă 1643 voturi.

Amândouă colegiile Senatului întrunite ne înfățișează următoarele date: Au obținut 18.003 alegători cu 37.889 voturi exprimate bine. Din acestea 22.070 sau 58,2⁰/₀ au întrunit candidații grupării 1; 15.605 sau 41,2⁰/₀ candidații grupării 2. și 214 sau 0,6⁰/₀ au obținut independenții. Senatorii aleși s'au împărțit în 84 sau 76,3⁰/₀ aparținând grupării 1. și 26 sau 23,7⁰/₀. aparținând grupării 2.

Recapitulând aceste rezultate, avem:

58,2⁰/₀ voturi sunt reprezentate prin 76,3⁰/₀ aleși.

41,2⁰/₀ voturi sunt reprezentate prin 23,7⁰/₀ aleși.

sau :

1 senator aparținând gr. 1. reprezintă în mediu 262 voturi.

1 senator aparținând gr. 2. reprezintă în mediu 600 voturi.

Reiese în mod învederat din aceste proporții și medii că sistemul nostru de proclamare a votului, bazat pe majoritatea absolută, nu dă o reprezentare justă voinței exprimate de alegători.

§ 3. Profesiunea aleșilor.

Statistica electorală privitoare la alegerile din 1905 ne-a dovedit că contingentul cel mai mare al deputaților și senatorilor este luat din rândurile proprietarilor mari agricoli. Preponderanța acestei clase sociale eră firesc să apară în viața politică a României, dat fiind însemnătatea și forța materială ce reprezintă proprietarii noștri agricoli. Ea se manifestă din nou cu aceiași tărie la alegerile din 1907 și 1911, după cum se poate vedea din tabelele No. 26 și No. 27, în care înfățișăm chipul cum se repartizează aleșii după profesiunea sau starea lor socială de căpetenie.

Indicațiunile în privința profesiunilor le-am avut în mare parte din cunoștință personală, fiind vorba de oameni marcanți ; pentru alții s'au cerut și cules relațiuni prin organele administrative. Trebuie să repetăm observațiunea că multe persoane au două sau mai multe profesii ; la clasarea lor în tabelele ce urmează, am avut în vedere numai ocupațiunea sau starea socială de căpetenie.

Examinând tabelele No. 26 și 27, care privesc pe deputații și senatorii aleși în 1907, constatăm dela prima vedere că categoria 2-a a proprietarilor mari agricoli asumă peste 40% din totalul aleșilor. La Senat acest procent se ridică la 52,7%, însă la Cameră, din cauza concurenței avocaților, scade la 32,8%. Alegerile din anul 1911 au accentuat mai bine preponderanța clasei marilor agricultori, al căror contingent se ridică la 46,1%, menținându-se atât la Cameră cât și la Senat.

În al doilea rând are însemnătate multă în alegeri clasa avocaților ; la alegerile din 1907 au intrat în Corpurile Legiuitoare 83 avocați, reprezentând 28,3%—mai numeroși la Cameră decât la Senat ; în 1911 s'au ales 78 avocați sau 26,6%.

Aceste două clase sociale : proprietarii mari agricoli și avocații au format peste 2 treimi din numărul aleșilor la 1907 și aproape $\frac{3}{4}$ din acela al aleșilor dela 1911.

La Senat se mai remarcă profesorii și medicii ; la Cameră profesorii. Este de notat că clasa comercianților și industriașilor

Repartizarea Senatorilor și Deputaților aleși în 1907, după profesiunea sau starea lor socială de căpetenie

Tabela No. 26.

No. curent	CATEGORIILE DE PROFESIUNI	SENATORI				DEPUTAȚI				Total general	Proportia la %	
		Coleg. I	Coleg. II	Total	Prop. la %	Coleg. I	Coleg. II	Coleg. III	Total			Prop. la %
1	Rentieri, Pensionari	2	3	5	4,5	1	—	—	1	0,5	6	2,0
2	Proprietari și mari agricultori	27	21	58	52,7	33	16	11	60	32,8	118	40,3
3	Medici	4	5	9	8,2	3	6	1	10	5,5	19	6,5
4	Profesori	4	5	9	8,2	5	10	6	21	11,5	30	10,2
5	Ingineri	1	—	1	0,9	4	—	1	5	2,7	6	2,1
6	Avocați	10	10	20	13,2	25	24	14	63	34,4	83	28,3
7	Comercianți și industriași	—	3	3	2,8	1	9	3	13	7,1	16	5,5
8	Altele	2	3	5	4,5	3	5	2	10	5,5	15	5,1
	Total	60	50	110	100,0	75	70	38	183	100,0	293	100,0

Repartizarea Senatorilor și Deputaților aleși în 1911 după profesiunea sau starea lor socială de căpetenie

Tabela No. 27.

No. curent	CATEGORIILE DE PROFESIUNI	SENATORI				DEPUTAȚI				Total general	Proportia la %	
		Coleg. I	Coleg. II	Total	Prop. la %	Coleg. I	Coleg. II	Coleg. III	Total			Prop. la %
1	Rentieri Pensionari,	4	7	11	10,0	2	5	—	7	3,8	18	6,1
2	Proprietari și mari agricultori	34	19	53	48,2	42	18	22	82	44,8	135	46,1
3	Medici	1	6	7	6,4	2	5	2	9	4,9	16	5,5
4	Profesori	4	3	7	6,4	5	4	8	17	9,3	24	8,2
5	Ingineri	2	2	4	3,6	1	—	—	1	0,5	5	1,7
6	Avocați	14	12	26	23,6	17	30	5	52	28,5	78	26,6
7	Comercianți și industriași	—	1	1	0,9	2	4	1	7	3,8	8	2,7
8	Altele	1	—	1	0,9	4	4	—	8	4,4	9	3,1
	Total	60	50	110	100,0	75	70	38	183	100,0	293	100,0

dă o reprezentare slabă în corpul nostru legislativ, față de însemnătatea numerică a alegătorilor din această breaslă.

În țările în care deosebirile de clase sociale sunt bine accentuate și bazate pe deosebirea de interese, luptele politice se dau în jurul acestor interese și fiecare clasă tinde să trimită în Corpurile Legiuitoare cât mai mulți reprezentanți cari să apere interesele ei. La noi viața politică nu prezintă pân'acum acest caracter. Reprezintanții cei mai numeroși, după cum văzurăm mai sus, sunt luați din clasa bogătașilor—marii proprietari agricoli, cari predomină încă asupra celorlalte clase. Alături de dânșii s'au ridicat avocații, grație naturei acestei profesii mai adecuată decât altele la zbuciumările vieții publice; mai competente—poate—în judecarea cestiuilor politice și în formularea legilor. Tendința de a face să fie reprezentată fiecare clasă socială, a fost slabă la noi, și dovada o găsim și în trecut și în prezent.

În primul capitol am înfățișat repartizarea alegătorilor după profesiunea lor de căpetenie, servindu-ne întru aceasta de listele electorale valabile pe anul 1911. Cu ajutorul acelei repartizări, încercăm în tabela No. 28 să facem o apropiere între numărul alegătorilor din fiecare categorie mai importantă de profesie și între numărul aleșilor, clasificați de asemenea după profesie. Rezultatele acestei comparațiuni sunt interesante.

Să cercetăm aceste rezultate pe colegii și pe corpuri, pentru că formațiunea colegiilor a fost bazată, în intențiunea legiuitorului, pe o diferențiere a claselor sociale.

La colegiul I de Cameră, compus, după cum știm din persoanele cele mai bogate, majoritatea alegătorilor o formează proprietarii și marii agricultori. Avem 9300 alegători sau 60% înscriși din această clasă; în 1911 am găsit 42 sau aproape 60% deputați aleși din aceiaș clasă, ceea ce dovedește că are puterea de a-și menține întâietatea în viața politică. Dar grupa comercianților și industriașilor, care în corpul electoral, constituie 10% din acest colegiu, n'a putut trimite decât 2 deputați. Lăsând la o parte pe funcționari, militari, magistrați, preoți și alții, în privința cărora există incompatibilitate între profesie și calitatea de reprezentant al națiunii, vom observa că avocații sunt chieși să reprezinte și alte clase decât aceia a lor; avocații, cari însemnează 4% între alegători, s'au ales în proporție de 22%. Profesorii sunt bine reprezentați în acest colegiu.

Colegiul II de Cameră, constituit din populația orășenească, dă de asemenea preferință proprietarilor. Această clasă, care reprezintă 14% din alegători, a trimis 18 deputați sau aproape 40%

Profesiunea alegătorilor în raport cu profesiunea aleșilor în 1911

Tabela No. 28.

COLEGIILE	Proprietari mari și agricultori		Comercianți și industriași		Ingineri, arhitecți		Profesori (însușitori, învățători)		Funcționari		Militari		Magistrați		Avocați		Medici		Preoți		Pensionari		Profesii libere și alte profesii	
	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.	Aleși	Alegăt.
Coleg. I	9 300	42 1 522	2	241	1	397	5	873	—	623	—	199	—	668	17	433	2	503	—	308	2	234	4	
Coleg. II	4 642	18 7 858	4	414	—	1 079	4	9 135	—	602	—	282	—	1 798	30	784	5	614	—	1 169	5	4 898	4	
Coleg. III	19 124	22 2 537	1	13	—	3 327	8	2 135	—	26	—	6	—	20	5	20	2	3 347	—	145	—	2 732	—	
Camera Deputaților	33 066	82 11 917	7	668	1	4 803	17	12 143	—	1 251	—	487	—	2 486	52	1 237	9	4 464	—	1 622	7	3 859	8	
S E N A T U L																								
Coleg. I	5 336	34 756	—	252	2	595	4	395	—	472	—	424	—	1 355	14	884	1	248	—	259	4	188	1	
Coleg. II	5 533	19 1 399	1	390	2	962	3	1 005	—	261	—	156	—	1 368	12	513	6	557	—	1 255	7	358	—	
Senatul .	10 869	53 2 155	1	642	4	1 557	7	1 400	—	733	—	580	—	2 723	26	1 397	7	805	—	1 514	11	546	1	

pe când negustorii și industriașii cari dau 23⁰/₀ dintre alegători, nu au trimis decât 4 deputați. Nu mai vorbim de funcționari, magistrați etc., cari neputând fi aleși, recurg la alte clase. Avocații cari nu reprezintă decât 5⁰/₀ din efectivul alegătorilor, au dat un contingent de 30 deputați sau aproape 43⁰/₀. Restul deputaților a fost luat dintre profesori, medici, pensionari.

Cât despre colegiul III se știe că aleșii lui n'au fost niciodată în concordanță cu starea socială a alegătorilor. La 1911 am găsit 11 deputați aleși dintre proprietari și agricultori, ceea ce reprezintă aproape 30⁰/₀ din numărul deputaților acestui colegiu; am mai găsit 8 profesori chiumași să reprezinte pe cei 3327 învățători; 5 avocați care reprezentau clasele celor cari nu sunt eligibili

Corpul ponderator dă o preferință și mai accentuată pentru proprietari și marii agricultori. La colegiul I clasa agricolă și proprietarii mari urbani, care reprezintă 50⁰/₀ dintre alegători, au reușit să trimită 34 aleși, adică mai mult de $\frac{1}{2}$ din numărul senatorilor acestui colegiu. Comercianții și industriașii, deși numeroși, n'au trimis nici un membru din rândul lor. Avocații, al căror procent se urcă la 11⁰/₀ din totalul alegătorilor, sunt reprezentați prin 14 senatori sau 23⁰/₀; mai cităm profesori, pensionari, etc.

La colegiul II de Senat alegătorii din clasa agricultorilor și proprietarilor, în cifră de 5533 sau 40⁰/₀, au trimis 19 senatori, adică 38⁰/₀; avocații în număr de 1368 sau 10⁰/₀ sunt reprezentați prin 12 membri sau 24⁰/₀, pe când cei 1399 comercianți și industriași (10⁰/₀) n'au putut trimite decât un singur senator. Medicii și pensionarii au fost preferați de corpul electoral

Totalizând aceste rezultate, găsim că la Cameră cei 33.066 agricultori și marii proprietari, cari însemnează 40⁰/₀ din totalul alegătorilor direcți, au fost reprezentați în 1911 prin 82 deputați ieșiți din clasa lor, adică aproape 45⁰/₀ din totalul membrilor Camerei. Este dară o reprezentare proporțională cu efectivul acestei clase. La celelalte clase însă nu putem spune că există proporționalitate; iată de pildă comercianții și industriașii, cari dau un contingent de 14,6⁰/₀ alegători, și cari nu au trimis în Cameră decât 7 membri, pe când dintre avocații, al căror contingent este numai de 3⁰/₀, s'au ales 52, adică aproape 30⁰/₀, și profesorii cu un contingent de 5,8⁰/₀ au reușit să ia 17 scaune, sau 9⁰/₀.

La Senat, cei 10.869 mari agricultori și proprietari, (43⁰/₀ din totalul alegătorilor) au trimis 53 sau jumătate din totalul senatorilor aleși. Preponderanța acestei clase este evidentă deci și aici. Avocații, în cifră de 2723 alegători sau 11⁰/₀, sunt reprezentați prin 26 senatori, adică 23⁰/₀; profesorii și medicii prin câte 7 senatori,

pensionarii prin 11, iar comercianții și industriașii, al căror contingent de alegători este de 2155 sau 8⁰/₀, n'au reușit să trimită decât un singur senator din breasla lor.

§ 4. Distribuțiunea geografică a locurilor de deputați și senatori în raport cu populațiunea și alegătorii.

Numărul deputaților și senatorilor din fiecare colegiu și repartizarea lor pe județe au fost fixate prin legea electorală din 1884 (art. 6 și 10). De atunci nici o modificare nu s'a mai făcut în această distribuțiune a reprezentanților națiunii, afară de aceia din 1910, când prin legea din 14 Aprilie, acordându-se drepturi politice locuitorilor din Dobrogea, s'au înmulțit locurile de deputați cu 8 și cele de senatori cu 6.

Astăzi compunerea numerică a Corpurilor legiuitoare este următoarea:

Camera se compune din 191 deputați; din aceștia 8 sunt aleși de județele de peste Dunăre, de cari nu am ținut seamă în studiul de față, fiindcă în alegerile din 1907 și 1911, Dobrogea nu luase încă parte.

Senatul este compus din 116 membri aleși de corpurile electorale (din cari 6 Dobrogeni), 2 de colegiile universitare, 2 Mitropoliți și 6 Episcopi, în total 126 senatori, la care se adaugă A. S. R. Principele Moștenitor.

Regulele care au prezidat la distribuțiunea reprezentanților națiunii pe județe, nu le cunoaștem; este probabil că s'a ținut seamă în prima linie de cifra populațiunii, dându-se scaune mai multe în județele sau în orașele în care locuitorii erau mai numeroși. Astfel la colegiul I de Cameră s'a dat fiecărui județ, ca regulă, câte 2 deputați, afară de județul Ilfov care alege 5, jud. Iași și Dolj câte 4; Buzău, Mehedinți, Prahova, Teleorman, Bacău, Putna, Botoșani și Tutova câte 3. La aceste 4 județe din Moldova sporul scaunelor nu eră motivat de cifra populației, care este inferioară multor altor districte, ci mai mult de nevoia de a nivelă numărul deputaților între diviziunile istorice ale țării.

La colegiul II de deputați, care reprezintă pe locuitorii din orașe, distribuțiunea pare că s'a făcut în raport cu însemnătatea de atunci a acestor centre de populație. Bucureștii alege 9 deputați; Iași 6; Craiova și Ploești câte 4; Brăila, T.-Măgurele, Bacău, Roman, Galați, Focșani, Bârlad și Botoșani, câte 3; Buzău, Giurgiu, Huși, Pitești și T.-Severin câte 2; celelalte orașe, câte 1.

Colegiul III de Cameră alege câte 1 deputat pentru fiecare

județ, cu excepțiunea județelor: Ilfov, Dolj, Mehedinți, Prahova, Buzău, Bacău, Putna și Suceava, care aleg câte 3.

La Senat distribuțiunea scaunelor este următoarea: Colegiul I dă câte 2 senatori pentru fiecare județ, iar colegiul II câte unul, afară de județele de mai jos, unde numărul scaunelor variază: Ilfov 5; Iași 3; Brăila, Covurlui, Dolj, Prahova, Botoșani, Tutova, Teleorman, Mehedinți, Buzău, Bacău, Putna, Dâmbovița, Romanați și Neamțu, câte 2 senatori.

Intru cât această distribuțiune a scaunelor de deputați și senatori mai corespunde astăzi cu interesele politice și cu însemnătatea județelor, nu suntem îndreptățiți a o afirma. Aceia însă ce am constatat și în publicațiunea precedentă și ce putem repeta și demonstră în studiul de față, este că distribuțiunea geografică a reprezentanților nu este bazată nici pe cifra populațiunii, nici pe efectivul locuitorilor din unitățile noastre administrative.

Dovada peremptorie în această privință a face tabela No. 29, în care am raportat atât la populație cât și la numărul alegătorilor, scaunele de deputați și senatori din fiecare județ și am înscris proporțiile obținute în ultimele 4 coloane.

În ceea ce privește populațiunea, am înscris în coloana 2 cifra locuitorilor stabili, adică cu domiciliul obișnuit în comună, după datele provizorii ale recensământului făcut la 19 Decembrie 1912. Alegătorii au fost deosebiți în direcți și indirecti, servindu-ne întru aceasta de tabelele anterioare din acest studiu, care sunt întocmite după listele electorale în vigoare pentru anul 1911.

Raportând aceste cifre la numărul total al deputaților din fiecare județ, fără distincțiune pe colegii, constatăm următoarele fapte:

În prima linie am calculat în coloana 8, câți locuitori reprezintă în mijlociu un deputat, nefăcând nici o deosebire din punctul de vedere al sexului, vârstei sau cetățeniei, și am găsit că pentru țara întreagă (cele 30 județe care au luat parte la alegerile din 1907), un deputat reprezintă 37.427 locuitori. Această proporție nu este relativ mare, dacă o comparăm cu acelea din alte țări.

Este însă de observat că variațiunile, dela un județ la altul sunt foarte accentuate. Așa de pildă în jud. Dâmbovița, Romanați, Ialomița, unde populațiunea rurală este foarte numeroasă în raport cu cea urbană, proporția între locuitori și numărul deputaților trece de 60.000; pe când în alte județe, cum Iași și Tutova nu ajunge nici la 20.000 locuitori de un deputat.

Dacă în loc de a considera populația întreagă, raportăm numărul deputaților la cifra alegătorilor direcți, constatăm din coloana 10, că un deputat reprezintă în mediu 456 alegători direcți. Dar și

Distribuțiunea locurilor de deputați, senatori

Tabela No. 29.

No. curent	JUDEȚUL	Cifra locuitorilor stabili la 1912	Numărul
			Direcți
	1	2	3
1	Argeș	242 946	2 740
2	Bacău	232 146	2 081
3	Botoșani	197 118	1 863
4	Brăila	181 033	2 823
5	Buzău	277 598	5 146
6	Covurlui	171 710	3 488
7	Dâmbovița	258 367	1 990
8	Dolj	437 517	4 950
9	Dorohoi	184 357	2 513
10	Fălciu	108 324	890
11	Gorj	200 859	1 936
12	Ialomița	242 611	2 651
13	Iași	213 196	3 261
14	Ilfov	678 769	12 461
15	Mehedinți	295 548	3 388
16	Muscel	135 616	1 575
17	Neamțu	169 794	925
18	Olt	171 262	2 055
19	Prahova	389 785	3 977
20	Putna	181 103	2 524
21	R.-Sărat	164 166	1 924
22	Roman	128 190	1 094
23	Romanați	248 401	2 745
24	Suceava	150 328	1 250
25	Tecuci	142 993	1 262
26	Teleorman	296 759	2 857
27	Tutova	129 858	1 769
28	Vaslui	127 704	1 334
29	Vâlcea	231 572	2 249
30	Vlașca	259 482	2 282
	Total și medii	6 849 112	82 003

în raport cu populația și alegătorii

alegătorilor în 1911		Numărul locurilor de deputați	Numărul locurilor de senatori	Căți locuitori re- prezentă în mediu 1 deputat	Căți locuitori re- prezentă în mediu 1 senator	Căți alegători direcți reprezentă în mediu 1 deputat	Căți alegători (direcți și indirecti) col. III reprezentă 1 deputat	No. curent
Indirecți	TOTAL							
4	5	6	7	8	9	10	11	
37 561	40 301	5	3	48 589	80 982	548	38 996	1
36 696	39 777	8	4	29 018	58 036	260	19 260	2
23 405	25 268	7	4	28 160	49 279	266	24 014	3
19 029	21 852	6	4	30 172	45 258	471	19 447	4
42 871	48 017	7	4	39 657	69 399	735	22 769	5
17 613	21 101	6	4	28 618	42 928	581	18 813	6
43 387	45 377	4	4	64 592	64 592	498	44 290	7
69 501	74 451	10	4	43 752	109 379	495	35 508	8
23 335	25 848	4	3	46 089	61 452	628	25 129	9
15 409	16 299	5	3	21 665	36 108	78	15 764	10
38 118	40 054	4	3	50 215	66 953	484	39 361	11
39 546	42 197	4	3	60 653	80 870	663	41 169	12
20 648	23 909	11	5	19 381	42 639	296	21 238	13
52 735	65 196	16	7	42 423	96 967	279	28 093	14
51 081	54 469	7	4	42 221	73 887	484	26 577	15
22 143	23 718	4	3	33 904	45 205	394	22 876	16
24 406	25 331	4	4	42 448	42 448	231	24 647	17
29 101	21 156	4	3	42 815	57 087	514	30 177	18
40 306	44 233	9	4	43 309	97 446	442	20 791	19
27 339	29 863	8	4	22 638	45 276	315	14 142	20
26 910	28 834	4	3	41 041	54 722	481	28 031	21
20 446	21 540	6	3	21 365	42 730	182	20 758	22
43 205	45 950	4	4	62 100	62 100	686	44 480	23
23 632	24 882	5	3	30 066	50 109	250	12 233	24
21 121	22 383	4	3	37 498	47 665	315	21 693	25
48 930	51 787	7	4	42 394	74 190	408	49 573	26
19 342	21 111	7	4	18 551	32 464	253	19 905	27
19 533	20 867	4	3	31 926	42 568	333	20 300	28
39 199	41 448	4	3	57 893	77 190	562	40 381	29
39 090	41 372	5	3	51 896	86 494	456	40 278	30
976 638	1 058 641	183	110	37427	62 265	456	26 581	

aici proporțiile variază simțitor de la un județ la altul, ceea ce dovedește că astăzi distribuțiunea scaunelor nu este întemeiată pe o repartizare potrivită cu efectivul corpului electoral. Avem deo parte județe în care media alegătorilor direcți la 1 deputat trece peste 600 și chiar peste 700; iată de ex. Buzău cu 735 alegători, Dorohoi cu 628, Ialomița cu 663, Romanați cu 686 etc. Avem de altă parte județe în care această medie este foarte scoborită; așa de ex. în Fălciu un deputat reprezintă numai 178 alegători, în Neamțu 231, în Roman 182, în Suceava 250, în Tutova 253.

Disproporția ar fi tot așa de simțitoare, dacă am avea în vedere fiecare colegiu în parte. În tabela No. 29, am făcut acest calcul numai pentru colegiul III și am înscris în coloana 11, ce număr de alegători (direcți și indirecti) reprezintă în mijlociu un deputat al acestui colegiu. Media țării se stabilește la 26.581 alegători, variând între 49.573 la Teleorman și 12.233 la Suceava.

În ceea ce privește pe senatori, am socotit în coloana 9, câți locuitori reprezintă în medie un senator; ținând seamă numai de senatorii aleși de corpul electoral. Pentru țara întregă, rezultatul este că avem 1 ales la 62.265 locuitori; pe județe variațiunile sunt tot așa așa de mari ca și la proporțiile deputaților: pe când în districtele bine populate, cum Dolj, Ilfov, Prahova, Vlașca, această medie se apropie, ba chiar întrece cifra de 100.000 locuitori, în alte părți, ca în Tutova, Fălciu, Iași, Neamțu și altele, un senator nu reprezintă nici 50.000 locuitori.

Sunt, așa dară, disproporții mari între actuala distribuțiune geografică a reprezentanților națiunii și între elementele preponderante, care ar trebui să determine o repartizare mai echitabilă a aleșilor față de alegători.

— F I N E —

TABLA DE MATERII

INTRODUCERE	Pag. 3
-------------------	--------

CAPITOLUL I.

STATISTICA ALEGĂTORILOR

§ 1. Raportul dintre numărul alegătorilor și cifra populației	6
§ 2. Clasificarea alegătorilor după domiciliu	13
§ 3. Clasificarea alegătorilor după profesiune	14
§ 4. Clasificarea alegătorilor după cens	29
§ 5. Alegătorii și știința de carte	34

CAPITOLUL II.

STATISTICA ALEGERILOR

ACTIVITATEA CORPULUI ELECTORAL

§ 1. Participarea alegătorilor în alegeri	40
§ 2. Clasificarea voturilor	54
§ 3. Profesiunea aleșilor	64
§ 4. Distribuțiunea geografică a locurilor de deputați și senatori în raport cu populațiunea și alegătorii	70

VERIFICAT
2017

VERIFICAT
2007